

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Запорізький національний технічний університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять з дисципліни
«Соціальна робота в сфері зайнятості населення»
для студентів 3 курсу денної форми навчання
спеціальності 231 «Соціальна робота»

2018

Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Соціальна робота в сфері зайнятості населення» для студентів 3 курсу денної форми навчання спеціальності 231 «Соціальна робота»/Укл.: В.В. Кузьмін. - Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. – 70 с.

Укладач: В.В.Кузьмін, доцент, к.соц.н.

Рецензент: О.А.Агарков, професор, д.політ.н.

Відповідальний
за випуск: О.А.Агарков, професор, д.політ.н.

Затверджено
на засіданні кафедри
«Соціальна робота»

Протокол № 11
від «28» березня 2018 р.

ЗМІСТ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. РИНОК ПРАЦІ, ЗАЙНЯТІСТЬ ТА БЕЗРОБІТТЯ. ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Тема семінару 1. Ринок праці у соціально-економічній системі. поняття і категорії зайнятості і безробіття	6
Тема семінару 2. Державний механізм регулювання зайнятості населення. державна служба зайнятості	8
Тема семінару 3. Організація соціальної роботи з орієнтації та професійного відбору незайнятого населення	10
Тема семінару 4. Соціальна робота з питань професійного навчання незайнятого населення	12
Тема семінару 5. Соціальна робота з реєстрації безробітних та їх працевлаштування	14
Тема семінару 6. Соціальна робота з організації тимчасової зайнятості безробітних	15

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВИ ТЕХНОЛОГІЙ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Тема семінару 7. Основи технологій діяльності центрів зайнятості. регіональні програми зайнятості	17
Тема семінару 8. Соціально-технологічні підходи у сприянні працевлаштуванню осіб із різних специфічних соціальних груп	19
Тема семінару 9. Практичні аспекти у сприянні працевлаштуванню особам із обмеженими можливостями	22
Тема семінару 10. Сприяння працевлаштуванню осіб із числа випускників вищих навчальних закладів із сирітським минулим	28
Тема семінару 11. Соціальна робота з особами, які звільнюються з місць позбавлення волі	30
Тема семінару 12. Соціальна робота із особами, які постраждали в зонах посткатастроф	33
Тематика рефератів	36
Питання до заліку/іспиту	38
Тестові завдання з дисципліни «СОЦІАЛЬНА РОБОТА В СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ»	50
Методи навчання та контролю	55
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	57

Мета та завдання навчальної дисципліни

Становлення в Україні давно поширеної в усьому світі професії соціального працівника й розгортання професійної підготовки фахівців для сфери соціального обслуговування населення вимагають створення й упровадження в освітній процес сучасних навчально-методичних курсів. З метою більш глибокого ознайомлення з практикою соціальної роботи за вибором студента пропонується курс «Соціальна робота в сфері зайнятості населення».

Програма спецкурсу "Соціальна робота в сфері зайнятості населення" має допомогти студентам у поповненні знань щодо актуальних проблем соціальної роботи на прикладі діяльності Центрів зайнятості населення різних рівнів в Україні.

Завдання дисципліни:

- визначити предмет та напрями соціальної роботи у сфері зайнятості населення;
- прослідкувати історію становлення служб зайнятості в Україні;
- дати аналіз основним поняттям;
- проаналізувати напрями діяльність центрів зайнятості в Україні та організацію їх роботи з клієнтами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні категорії: «ринок праці», «зайнятість», «безробіття»;
- завдання і напрями діяльності Державної служби зайнятості в цілому та на різних рівнях;
- організацію професійної орієнтації та професійного відбору незайнятого населення;
- організацію підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації незайнятого населення;
- порядок реєстрації безробітних, пошуку їм роботи та працевлаштування;
- технології діяльності центрів зайнятості;
- порядок організації тимчасової зайнятості безробітних з різних специфічних соціальних груп;

вміти:

- аналізувати ситуацію на ринку праці;
- проводити профорієнтаційну роботу;
- організаційно вирішувати питання, щодо пошуку роботи для різних специфічних соціальних груп населення;

- оволодівати способами відкритого професійного мислення, при якому засвоюється все доцільне із світової скарбниці досвіду соціальної роботи

- застосовувати одержані знання для використання у практичній роботі при розробці власних соціальних технологій у сфері зайнятості населення.

**Зміст практичних занять з дисципліни
«Соціальна робота в сфері зайнятості населення»**

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. РИНОК ПРАЦІ, ЗАЙНЯТІСТЬ
ТА БЕЗРОБІТТЯ. ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ У СФЕРІ
ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ**

**ТЕМА СЕМІНАРУ 1. РИНОК ПРАЦІ У СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ СИСТЕМІ. ПОНЯТТЯ І КАТЕГОРІЇ
ЗАЙНЯТОСТІ І БЕЗРОБІТТЯ**

Основні терміни: ринок праці, принципи функціонування, робоча сила, попит, пропозиція, вартість робочої сили, зайнятість населення, безробіття, методи вивчення.

План заняття

1. Державна політика в області зайнятості населення.
2. Поняття і категорії зайнятості населення.
3. Визначення безробіття, причини його виникнення і сучасний етап в Україні.
4. Державна стратегія соціальної підтримки у сфері зайнятості.

Питання для самоконтролю знань

1. Дайте визначення поняттю «ринок праці», «зайнятість», «безробіття».
2. В чому полягає специфіка товару, що продається на ринку праці?
3. Як формується пропозиція робочої сили? Показники пропозиції робочої сили.
4. В чому полягає зв'язок працездатності, економічної активності та зайнятості.
5. Що характеризує показник попиту на робочу силу?
6. Що є ціною робочої сили?
7. В чому проявляється циклічний характер розвитку ринку праці?
8. Яка структура вартості робочої сили? В чому причини низької ціни робочої сили в Україні?
9. Як характеризується структура зайнятості?

10. Дайте визначення безробіттю.
11. Причини та наслідки існування безробіття в Україні.
12. Розкрийте зміст основних соціально-економічних проблем зайнятості в Україні на сучасному етапі розвитку.
13. В чому полягають професійно-етичні норми діяльності соціального працівника?

Завдання для самостійної роботи

1. Ознайомтеся з визначенням понять «ринок праці», «зайнятість», «безробіття».
2. Визначте коло функцій, які повинні бути включені до «соціальної роботи в сфері зайнятості».

Література основна

1. Закон України «Про зайнятість населення» від 1 березня 1991 р. (зі змін. і допов.) // Відомості Верховної Ради України, 1991. — № 14.
2. Волкова О. В. Ринок праці : навч. посібник / О.В.Волкова. — К., 2007. — 624 с.
3. Зайнятість та ринок праці. — К. : РВПС України НАН України, 2008. — 200 с.
4. Захожай В. Б. Статистика труда и занятости : учебно-методическое пособие / В. Б. Захожай, А. В. Калина. — К. : МАУП, 2000. — 80 с.
5. Качан Є. П. Управління трудовими ресурсами : навч. посібник / Є. П. Качан, Д. Г. Шушпанов. — К. : Вид. Дім «Юрид. Книга», 2003. — 258 с.
6. Лібанова Е. М. Ринок праці : навч. посібник / Е. М. Лібанова. — К. : Центр навчальної літератури, 2003. — 224 с.
7. Луков В. А. Социальное проектирование : учеб. пособие / В. А. Луков. — 3-е изд., перераб. и доп. — М. : Изд-во Моск. гуманит.-социальн. академии: Флинта, 2003.
8. Петюх В. М. Ринок праці : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / В. М. Петюх. — К. : КНЕУ, 2000. — 128 с.
9. Социальная політика : учебник / под общ. ред. Н. А. Волгина. — М. : Экзамен, 2002.
10. Соціальна робота : технологічний аспект: навч. посіб. / за ред. проф. Капської А. Й. — К. : Центр навчальної літератури, 2004. — 352 с.

11. Сидоров В. Н. Деятельность социального работника: роли, функции и умения / В. Н. Сидоров. — М. : СГИ МГУС, 2000. — 90 с.
12. Социальная работа : учебное пособие / под ред. проф. Н. Ф. Басова. — М., 2008. — 364 с.
13. Тюптя Л. Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. / Л. Т. Тюптя, І. Б. Іванова. — К. : Знання, 2008. — 574 с.
14. Чемерис А. Т. Організація діяльності служби зайнятості : конспект лекцій / А. Т. Чемерис. — К. : МАУП, 2003. — 120 с.

ТЕМА СЕМІНАРУ 2. ДЕРЖАВНИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ. ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЗАЙНЯТОСТІ

Основні терміни: державний механізм регулювання зайнятості населення; державна служба зайнятості; структура, функції, обов'язки, ефективність діяльності.

План

1. Визначення, структура і мережа державної служби зайнятості в Україні (регіоні).
2. Завдання і напрямки діяльності державних органів зайнятості.
3. Ефективність роботи органів служби зайнятості (на прикладі регіону).
4. Державний фонд сприяння зайнятості населення: функції, напрямки діяльності.

Питання для самоконтролю знань

1. Охарактеризуйте структуру державної служби зайнятості.
2. Визначте функції і напрямки діяльності державної служби зайнятості.
3. Перелічіть права державної служби зайнятості.
4. Які основні документи регулюють діяльність державної служби зайнятості?
5. Які основні напрямки діяльності Державного фонду сприяння зайнятості населення?

6. Визначте види послуг, які надають регіональні Центри зайнятості.

7. Як здійснюється контроль за дотриманням законодавства про зайнятість?

Завдання для самостійної роботи

1. Ознайомтесь із методологічними матеріалами (інструкцією) регіонального органу служби зайнятості. Складіть звіт з питань організації і основних напрямків діяльності служби.

Література основна

1. Закон України «Про Державну службу зайнятості» // Праця і зарплата. — 1998. — № 9.
2. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України : навч. посіб. / Н. Б. Болотіна. — К. : Знання, 2005. — 615 с.
3. Зайнятість та ринок праці. — К. : РВПС України, 2008. — 200 с.
4. Качан Є. П. Управління трудовими ресурсами : навч. посіб. / Є. П. Качан. — К. : Вид. дім «Юрид. книга», 2003. — 258 с.
5. Крупник А. Соціальне замовлення — нова технологія розв'язання соціальних проблем в Україні / А. Крупник // Соціальна політика і соціальна робота. — 2000. — №№ 3, 4.
6. Лібанова Е. М. Ринок праці : навч. посібник / Е. М. Лібанова. — К. : Центр навчальної літератури, 2003. — 224 с.
7. Маршавин Ю. Как улучшить работу центров занятости? // Персонал. — 2001. — № 7.
8. Онікієнко В. В. Продуктивна зайнятість: зміст, актуальні проблеми і шляхи досягнення / В. В. Онікієнко, Н. І. Коваленко. — К., 1999. — 50 с.
9. Основы социальной работы : учебник / отв. ред. П. Д. Павленок. — 2-е изд., испр. и доп. — М. : ИНФРА-М., 2002. — (Высшее образование).
10. Тюття Л. Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. / Л. Т. Тюття, І. Б. Іванова. - К. : Знання, 2008. — 574 с.
11. Чемерис А. Т. Організація діяльності служби зайнятості : конспект лекцій / А. Т. Чемерис. — К. : МАУП, 2003. — 120 с.

12. Юрлова Н. Рабсила есть... Механизм регулирования процессов высвобождения и трудоустройства рабочей силы в Украине
Н.Юрлова // Персонал. — 1998. — № 2.

ТЕМА СЕМІНАРУ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ОРІЄНТАЦІЇ ТА ПРОФЕСІЙНОГО ВІДБОРУ НЕЗАЙНЯТОГО НАСЕЛЕННЯ

Основні терміни: професійна орієнтація, її сутність і основні принципи, служба зайнятості і профорієнтація, фінансова система підтримки роботи з профорієнтації.

План

1. Основні елементи роботи з професійної орієнтації незайнятого населення.
2. Функції державної служби зайнятості з профорієнтації безробітних.
3. Державний фонд сприяння зайнятості і соціальна робота з питань профорієнтації населення.

Питання для самоконтролю знань

1. Визначте сутність і мету соціальної роботи з питань профорієнтації незайнятого населення.
2. Назвіть основні принципи професійної орієнтації населення.
3. Як організована соціальна робота з питань профорієнтації в Державній службі зайнятості (регіональний рівень)?
4. Розкрийте зміст таких понять: професійна інформація, професійна консультація, професійний добір, професійний відбір, професійна адаптація.
5. Де може незайняте населення одержати послуги щодо професійної орієнтації?

Завдання для самостійної роботи

1. Ознайомтесь із соціальною роботою регіонального органу зайнятості (Центр зайнятості району, міста) з питань професійної орієнтації безробітного населення. Складіть письмовий звіт.

Література основна

1. Закон України «Про Державну службу зайнятості» // Праця і зарплата. — 1998. — № 9.
2. Барсукова С. Ю. Формальное и неформальное трудоустройство: парадоксальное сходство на фоне очевидного различия // Социологические исследования. — 2003. — № 7.
3. Заяць Т. Попит на робочу силу: проблеми формування та економічно го стимулювання / Т.Заяць // Україна: аспекти праці. — 2005. — № 2. — С. 25—28.
4. Колешня Л. Методологічні основи вдосконалення професійної структури підготовки і перепідготовки безробітного населення / Л.Колешня // Україна: аспекти праці. — 2004. — № 4.
5. Лисенко Л. І. Ринок праці. Техніка пошуку роботи : навч. посіб. / Л. І. Лисенко, Б. В. Максимов. — К. : В.Д. «Професіонал», 2004. — 320 с.
6. Соціальна робота: технологічний аспект : навч. посіб. / за ред. проф. А. Й. Капської. — К. : Центр навчальної літератури, 2004. — 352 с.
7. Социальная работа : учебное пособие / под ред. проф. Н. Ф. Басова. — М., 2008. — 364 с.
8. Тюптя Л. Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. / Л. Т. Тюптя, І. Б. Іванова. — К. : Знання, 2008. — 574 с.
9. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів / авт.-укл. С. Я. Харченко. — Луганськ : Альма-матер, 2003. — 198 с.
10. Технологии социальной работы в различных сферах жизнедеятельности. — М., 2005. — 236 с.
11. Технології соціальної роботи: навч. посіб. / О.А. Агарков (керівник авт. кол.), Д.Ю. Арабаджиев, Т.В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В.М. Попович. — Запоріжжя, вид. комплекс АТ «Мотор Січ», 2015. — 487 с.
12. Теория и методика социальной работы : краткий курс / под ред. В. И. Жукова. — М. : Союз, 1994.
13. Цимбал О. І. Професійна перепідготовка незайнятого населення в системі регулювання ринку праці та соціального захисту населення /
- О.І.Цимбал // Зайнятість та ринок праці: Міжвід. наук. зб.— Вип. 13. — К., 2000.
14. Чемерис А. Т. Організація діяльності служби зайнятості : Конспект лекцій / А.Т.Чемерис. — К. : МАУП, 2003. — 120 с.

ТЕМА СЕМІНАРУ 4. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ПИТАНЬ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ НЕЗАЙНЯТОГО НАСЕЛЕННЯ

Основні терміни: професійне навчання, підготовка, перепідготовка кадрів, підвищення кваліфікації працівників.

План

1. Сутність та мета професійного навчання незайнятого населення.
2. Система підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації в органах зайнятості.

Питання для самоконтролю знань

1. В чому полягає суть професійного навчання незайнятого населення?
2. В чому полягають особливості підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників?
3. В чому полягають основні напрями і завдання розвитку системи професійного навчання незайнятого населення?
4. На якій основі будується співробітництво служби зайнятості й органів освіти у навчанні та працевлаштуванні незайнятого населення?
5. Значення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації незайнятого населення для посилення його конкурентоспроможності на ринку праці.
6. Порядок надання матеріальної допомоги під час підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації за направленням служби зайнятості.
7. Як організують роботу з професійного навчання регіональні служби зайнятості (центри зайнятості району, міста)?

Завдання для самостійної роботи

1. Ознайомтесь із соціальною роботою регіонального органу зайнятості (Центр зайнятості району, міста) з питань професійного навчання працівників (безробітних). Складіть письмовий звіт.

Література основна

1. Закон України «Про Державну службу зайнятості» // Праця і зарплата. — 1998. — № 9.
2. Баришніков В. М. Модульне проектування професійного навчання безробітних основам підприємницької діяльності : навч.-метод. посіб. / В. М. Баришніков , О. П. Гашенко , А. П. Заболотна / Державний центр зайнятості, Інститут підготовки кадрів ДСЗ України. — К. : ПК ДСЗУ, 2003.
3. Дановский С. Л. Социальная и психологическая характеристика безработных / С. Л. Дановский // Социологические исследования. — 1994. — № 5.
4. Заяць Т. Попит на робочу силу: проблеми формування та економічного стимулювання / Т. Заяць // Україна: аспекти праці. — 2005. — № 2. — С. 25—28.
5. Колешня Л. Методологічні основи вдосконалення професійної структури підготовки і перепідготовки безробітного населення / Л. Колешня // Україна: аспекти праці. — 2004. — № 4.
6. Соціальна робота: технологічний аспект : навч. посіб. / за ред. проф. А. Й. Капської. — К. : Центр навчальної літератури, 2004. — 352 с.
7. Социальная работа : учебное пособие / под ред. проф. Н. Ф. Басова. — М., 2008. — 364 с.
8. Тюптя Л. Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. / Л. Т. Тюптя, І. Б. Іванова. — К. : Знання, 2008. — 574 с.
9. Технології соціальної роботи: навч. посіб. / О.А. Агарков (керівник авт. кол.), Д.Ю. Арабаджиев, Т.В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В.М. Попович. — Запоріжжя, вид. комплекс АТ «Мотор Січ», 2015. — 487 с.
10. Цимбал О. І. Професійна перепідготовка незайнятого населення в системі регулювання ринку праці та соціального захисту населення / О.І.Цимбал // Зайнятість та ринок праці: Міжвід. наук. зб.— Вип. 13. — К., 2000.
11. Чемерис А. Т. Організація діяльності служби зайнятості : Конспект лекцій / А.Т.Чемерис. — К. : МАУП, 2003. — 120 с.

ТЕМА СЕМІНАРУ 5. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З РЕЄСТРАЦІЇ БЕЗРОБІТНИХ ТА ЇХ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Основні терміни: реєстрація безробітних, соціальний захист, пошук роботи, база вакансій, матеріальна допомога по безробіттю.

План

1. Порядок реєстрації осіб, які шукають роботу.
2. Порядок переєстрації осіб, які стоять на обліку у службі зайнятості.
3. Система пошуку та накопичування потенційних вакансій.
4. Гарантії працевлаштування безробітних.
5. Матеріальна допомога по безробіттю.
6. Умови позбавлення статусу безробітного.
7. Джерела фінансування матеріальної підтримки безробітних.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення основних методичних засад соціальної роботи з безробітними.
2. У чому полягає система обліку безробітних у службі зайнятості?
3. Які документи потрібні для реєстрації в Центрі зайнятості?
4. Охарактеризуйте механізм працевлаштування безробітних службами зайнятості.
5. Ким і як здійснюється бронювання робочих місць для працевлаштування громадян, які потребують соціального захисту?
6. Назвіть умови і розмір виплати допомоги по безробіттю.

Завдання для самостійної роботи

1. Ознайомтесь із соціальною роботою регіонального органу зайнятості (Центру зайнятості району, міста, області) з питань реєстрації безробітних, пошуку їм роботи та працевлаштування.

Література основна

1. Закон України «Про Державну службу зайнятості» // Праця і зарплата. — 1998. — № 9.

2. Барсукова С. Ю. Формальное и неформальное трудоустройство: парадоксальное сходство на фоне очевидного различия / С. Ю. Барсукова // Социологические исследования. — 2003. — № 7.
3. Дановский С. Л. Социальная и психологическая характеристика безработных / С. Л. Дановский // Социологические исследования. — 1994. — № 5.
4. Заяць Т. Попит на робочу силу: проблеми формування та економічного стимулювання / Т. Заяць // Україна: аспекти праці. — 2005. — № 2. — С. 25—28.
5. Колешня Л. Методологічні основи вдосконалення професійної структури підготовки і перепідготовки безробітного населення / Л. Колешня // Україна: аспекти праці. — 2004. — № 4.
6. Лисенко Л. І. Ринок праці. Техніка пошуку роботи : навч. посіб. / Л. І. Лисенко, Б. В. Максимов. — К. : В.Д. «Професіонал», 2004. — 320 с.
7. Социальная работа : учебное пособие / под ред. проф. Н. Ф. Басова. — М., 2008. — 364 с.
8. Тюття Л. Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. / Л. Т. Тюття, І. Б. Іванова. — К. : Знання, 2008. — 574 с.
9. Технології соціальної роботи: навч. посіб. / О.А. Агарков (керівник авт. кол.), Д.Ю. Арабаджієв, Т.В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В.М. Попович. — Запоріжжя, вид. комплекс АТ «Мотор Січ», 2015. — 487 с.
10. Цимбал О. І. Професійна перепідготовка незайнятого населення в системі регулювання ринку праці та соціального захисту населення / О.І.Цимбал // Зайнятість та ринок праці: Міжвід. наук. зб.— Вип. 13. — К., 2000.
11. Чемерис А. Т. Організація діяльності служби зайнятості : Конспект лекцій / А.Т.Чемерис. — К. : МАУП, 2003. — 120 с.

ТЕМА СЕМІНАРУ 6. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ОРГАНІЗАЦІЇ ТИМЧАСОВОЇ ЗАЙНЯТОСТІ БЕЗРОБІТНИХ

Основні терміни: тимчасова зайнятість, громадські роботи, сезонні роботи, соціальне партнерство, підприємницька діяльність, співробітництво.

План

1. Зміст соціальної роботи з питань тимчасової зайнятості населення.
2. Організація громадських робіт для безробітних.
3. Організація сезонних робіт для безробітних.
4. Принципи соціального партнерства у вирішенні проблем зайнятості.
5. Співробітництво підприємців із місцевими органами зайнятості.

Питання для самоконтролю знань

1. Оплачувані громадські роботи. Для кого і на яких видах робіт можна їх організувати?
2. Яка служба зайнятості організовує участь незайнятих громадян у сезонних роботах?
3. Умови одержання безвідсоткової позики для зайняття підприємницькою діяльністю.
4. Роль соціального партнерства у вирішенні проблем зайнятості.
5. У чому полягає самоврядування системи соціального страхування на випадок безробіття?

Завдання для самостійної роботи

1. Ознайомтесь із специфікою соціальної роботи регіонального органу зайнятості (Центру зайнятості району, міста) з питань тимчасової зайнятості безробітного населення. Складіть звіт.

Література основна

1. Закон України «Про Державну службу зайнятості» // Праця і зарплата. — 1998. — № 9.
2. Барсукова С. Ю. Формальное и неформальное трудоустройство: парадоксальное сходство на фоне очевидного различия / С. Ю. Барсукова // Социологические исследования. — 2003. — № 7.
3. Дановский С. Л. Социальная и психологическая характеристика безработных / С. Л. Дановский // Социологические исследования. — 1994. — № 5.
4. Заяць Т. Попит на робочу силу: проблеми формування та економічного стимулювання / Т. Заяць // Україна: аспекти праці. — 2005. — № 2.

5. Лисенко Л. І. Ринок праці. Техніка пошуку роботи : навч. посіб. / Л. І. Лисенко, Б. В. Максимов. — К. : В.Д. «Професіонал», 2004. — 320 с.
6. Социальная работа : учебное пособие / под ред. проф. Н. Ф. Басова. — М., 2008. — 364 с.
7. Тюття Л. Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. / Л. Т. Тюття, І. Б. Іванова. — К. : Знання, 2008. — 574 с.
8. Технології соціальної роботи: навч. посіб. / О.А. Агарков (керівник авт. кол.), Д.Ю. Арабаджиєв, Т.В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В.М. Попович. – Запоріжжя, вид. комплекс АТ «Мотор Січ», 2015. – 487 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВИ ТЕХНОЛОГІЙ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ

ТЕМА СЕМІНАРУ 7. ОСНОВИ ТЕХНОЛОГІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРІВ ЗАЙНЯТОСТІ. РЕГІОНАЛЬНІ ПРОГРАМИ ЗАЙНЯТОСТІ

Основні терміни: соціальне проектування і соціальна робота, технологія, соціальне управління, територіальна програма зайнятості.

План

1. Сутність і мета єдиної технології обслуговування незайнятого населення.
2. Організація і зміст діяльності функціонально-просторових секторів служби зайнятості.
3. Територіальні програми зайнятості: зміст, мета й організація виконання.
4. Територіальні програми зайнятості молоді.

Питання для самоконтролю знань

1. У чому полягає суть єдиної технології обслуговування населення (ЄТОН)?
2. Визначте основні принципи ЄТОН.
3. У чому полягає порядок прийому клієнтів фахівцями центрів зайнятості?

4. Яка послідовність роботи з клієнтами?
5. Назвіть основні модулі автоматичного процесу обслуговування клієнтів центру зайнятості.
6. У чому полягає зміст державної та регіональної програм зайнятості?
7. Визначте структуру територіальної програми зайнятості.
8. Як будується участь органів місцевої державної виконавчої влади у підготовці та виконанні завдань територіальної програми зайнятості?

Питання для самоконтролю знань

1. Ознайомтесь із визначенням понять «соціальні технології» і «соціальна робота» в діяльності Центрів зайнятості.
2. Визначте принципи технології діяльності Центрів зайнятості регіону.

Література основна

1. Закон України «Про Державну службу зайнятості» // Праця і зарплата. — 1998. — № 9.
2. Барсукова С. Ю. Формальное и неформальное трудоустройство: парадоксальное сходство на фоне очевидного различия / С. Ю. Барсукова // Социологические исследования. — 2003. — № 7.
3. Баришніков В. М. Модульне проектування професійного навчання безробітних основам підприємницької діяльності : навч.-метод. посіб. / В. М. Баришніков , О. П. Гашенко , А. П. Заболотна / Державний центр зайнятості, Інститут підготовки кадрів ДСЗ України. — К. : ПК ДСЗУ, 2003.
4. Бирюкова М. В. Социальные технологии и проектирование : учебное пособие для высших уч. заведений / М. В. Бирюкова. — Х., 2001.
5. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України: сучасний стан і перспективи розвитку. — К. : Академпрес, 1999.
6. Заяць Т. Попит на робочу силу: проблеми формування та економічного стимулювання / Т. Заяць // Україна: аспекти праці. — 2005. — № 2.
7. Колешня Л. Методологічні основи вдосконалення професійної структури підготовки і перепідготовки безробітного населення / Л. Колешня // Україна: аспекти праці. — 2004. — № 4.

8. Курбатов В. И., Курбатова О. В. Социальное проектирование : учебное пособие / В. И. Курбатов, О. В. Курбатова . — Ростов н/Д : Феникс, 2001.
9. Лисенко Л. І. Ринок праці. Техніка пошуку роботи : навч. посіб. / Л. І. Лисенко, Б. В. Максимов. — К. : В.Д. «Професіонал», 2004. — 320 с.
10. Маршавин Ю. Как улучшить работу центров занятости? / Ю. Маршавин // Персонал. — 2001. — № 7.
11. Національний ринок праці та його молодіжний сегмент: методологія, практика, перспективи розвитку. — К. : Фенікс, 2008. — 312 с.
12. Проблема вибору оптимального рішення з можливих варіантів розвитку регіонального ринку праці. — К., 2001. — 147 с.
13. Савченко В. А. Управління розвитком персоналу : навч. посіб. / В. А. Савченко — К. : КНЕУ, 2002.
14. Соціальна робота: технологічний аспект : навч. посіб. / за ред. проф. Капської А. Й. — К. : Центр навчальної літератури, 2004. — 352 с.
15. Социальная работа : учебное пособие / под ред. проф. Н. Ф. Басова. — М., 2008. — 364 с.
16. Технології соціальної роботи: навч. посіб. / О.А. Агарков (керівник авт. кол.), Д.Ю. Арабаджиев, Т.В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В.М. Попович. – Запоріжжя, вид. комплекс АТ «Мотор Січ», 2015. – 487 с.
17. Тюптя Л. Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. / Л. Т. Тюптя, І. Б. Іванова. — К. : Знання, 2008. — 574 с.
18. Чемерис А. Т. Організація діяльності служби зайнятості : Конспект лекцій / А.Т.Чемерис. — К. : МАУП, 2003. — 120 с.

ТЕМА СЕМІНАРУ 8. СОЦІАЛЬНО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ У СПРИЯННІ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЮ ОСІБ ІЗ РІЗНИХ СПЕЦИФІЧНИХ СОЦІАЛЬНИХ ГРУП

Основні терміни: соціальна робота і соціальні технології, соціальне управління, територіальна програма зайнятості, сприяння працевлаштуванню, специфічні соціальні групи.

План

1. Соціальний захист жінок у сфері зайнятості.
2. Особливості працевлаштування осіб передпенсійного віку.
3. Соціально-професійна адаптація та працевлаштування осіб із обмеженими можливостями різних ступенів реабілітації.
4. Сприяння працевлаштуванню осіб із числа випускників вищих навчальних закладів із сирітським минулим.
5. Працевлаштування осіб, звільнених після відбуття покарання у місцях позбавлення волі.
6. Працевлаштування осіб, які постраждали в зонах посткатастроф.

Питання для самоконтролю знань

1. Що являє собою сприяння працевлаштуванню осіб із різних специфічних соціальних груп?
2. Дайте визначенні поняття соціальної групи.
3. Назвіть основні типи клієнтів соціальної роботи у сфері зайнятості.
4. Яким чином соціальні технології можуть сприяти працевлаштуванню осіб із різних специфічних соціальних груп?
5. Якими факторами зумовлюється необхідність соціального захисту жінок у сфері зайнятості?
2. Які особливості працевлаштування осіб передпенсійного віку?
3. Назвіть основні критерії соціальної реабілітації та працевлаштування осіб, звільнених після відбуття покарання у місцях позбавлення волі.
4. Чим зумовлюється необхідність сприяння працевлаштуванню осіб із числа випускників вищих навчальних закладів із сирітським минулим?
5. Соціально-професійна адаптація та працевлаштування осіб із обмеженими можливостями різних ступенів реабілітації?
6. Які фактори диференціації різних ступенів реабілітації можна виділити у осіб із обмеженими можливостями?
7. Яка соціальна природа посткатастроф та стихійних лих?
8. Проаналізуйте практичні аспекти працевлаштування осіб, які постраждали в зонах посткатастроф та стихійних лих.

Питання для самоконтролю знань

1. Ознайомтесь із визначенням понять «соціально-технологічні підходи», «соціальна робота» і «клієнти соціальної роботи» в діяльності Центрів зайнятості.

2. Визначте принципи технології діяльності Центрів зайнятості із членами специфічних соціальних груп.

Література основна

1. Модель соціальної підтримки молоді з уразливих соціальних груп : метод. посіб. з надання послуг молоді [Текст] / [Комарова Н. М., Зінченко А. Г., Романова Н. Ф. та ін.]. – К. : Грандіс-Груп, 2006. – Ч. 1 (на прикладі досвіду впровадження проекту «Сприяння працевлаштуванню вихованців закладів джя дітей-сиріт в Україні»). – 105 с.
2. Тюптя Л. Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. / Л. Т. Тюптя, І. Б. Іванова. — К. : Знання, 2008. — 574 с.
3. Чемерис А. Т. Організація діяльності служби зайнятості : Конспект лекцій / А.Т.Чемерис. — К. : МАУП, 2003. — 120 с.
4. Сприяння працевлаштуванню людей з інвалідністю: Методичний посібник для центрів зайнятості [Текст] / Упорядн. Фокас Л.М., Маршавін Д.Ю. – Харків: «СІМ», 2011. – 262 с.
5. Кузьмін В.В. Соціалізація сиріт у вищих навчальних закладах України: соціотехнологічний аспект [Текст] : автореф. дис. ... канд. соціол. наук : 22.00.04 / В.В. Кузьмін ; Класич. приват. ун-т. - Запоріжжя, 2013. - 20 с. : рис., табл.
6. Кузьмін В.В. Підвищення конкурентоздатності сиріт-випусників вищих навчальних закладів / В.В. Кузьмін // Ринок праці та зайнятість населення : науково-виробниче інформаційне видання / [гол. ред. В.Г. Федоренко] ; ІПК ДСЗУ. – К. : Ринок праці та зайнятість населення, 2011. – Вип. 4 (29). – С. 44–46.
7. Кузьмін В.В. Особливості механізму працевлаштування сиріт-випусників вищих закладах освіти / В.В. Кузьмін // Соціологія праці та зайнятості: шляхи інституціоналізації та перспективи розвитку : зб. наук. пр. III Всеукраїнської наук.-практ. конф. / упоряд. М.В. Туленков, М.П. Лукашевич, Е.М. Кучменко, О.Ю. Вілкова, М.В. Судаков ; за заг. ред. М.П. Лукашевича. – К. : ІПК ДСЗУ, 2011. – С. 175–180.

8. Модель соціальної підтримки молоді з уразливих соціальних груп : метод. посіб. з надання послуг молоді [Текст] / [Комарова Н. М., Зінченко А. Г., Романова Н. Ф. та ін.]. – К. : Грандіс-Груп, 2006. – Ч. 2 (на прикладі досвіду впровадження проекту «Сприяння працевлаштуванню вихованців закладів ждя дітей-сиріт в Україні»). – 105 с.
9. Технологія роботи з різними категоріями клієнтів центрів соціальних служб для молоді: Методичний посібник/ С.В. Толстоухова, О.О. Яременко та ін.. – К.:ДЦССМ, Держ.ін-т проблем сім'ї та молоді, 2003-88с.
10. Соціальна робота: технологічний аспект : навч. посіб. / за ред. проф. Капської А. Й. — К. : Центр навчальної літератури, 2004. — 352 с.
11. Технології соціальної роботи: навч. посіб. / О.А. Агарков (керівник авт. кол.), Д.Ю. Арабаджисв, Т.В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В.М. Попович. – Запоріжжя, вид. комплекс АТ «Мотор Січ», 2015. – 487 с.

ТЕМА СЕМІНАРУ 9. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ У СПРИЯННІ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЮ ОСОБАМ ІЗ ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

Основні терміни: соціальна робота і соціальні технології, сприяння працевлаштуванню, специфічні потреби.

План

1. Організація надання клієнту з інвалідністю послуг центру зайнятості.
2. Визначення рівня потреб щодо працевлаштування (трудового потенціалу) особи та планування надання послуг .
3. Соціальний контракт та Рекомендації ДСЗУ щодо сприяння працевлаштуванню клієнта з інвалідністю.
- 4 Зміст та порядок складання Індивідуальної програми працевлаштування людини з інвалідністю.
6. Професійна орієнтація людей з інвалідністю та організація професійного навчання.
7. Форми та методи спілкування з людьми з інвалідністю.

8. Активізація зусиль людей з інвалідністю у забезпеченні власної трудової зайнятості.

9. Організація діяльності центрів зайнятості щодо надання соціальних послуг людям з інвалідністю.

10. Організація інформаційних куточків для клієнтів з інвалідністю та робочих місць спеціалістів центрів зайнятості.

11. Взаємодія центрів зайнятості з роботодавцями щодо працевлаштування людей з інвалідністю.

12. Адаптація та створення спеціальних робочих місць для працевлаштування людей з інвалідністю.

13. Взаємодія з партнерськими організаціями щодо сприяння працевлаштуванню людей з інвалідністю.

14. Проведення центром зайнятості PR-кампанії з метою сприяння працевлаштуванню людям з інвалідністю.

15. Моніторинг надання послуг клієнтам з інвалідністю.

16. Структурно-логічні схеми сприяння працевлаштуванню осіб з інвалідністю.

16.1 Схема працевлаштування осіб з інвалідністю високого рівня реабілітаційного потенціалу.

16.2 Схема працевлаштування осіб з інвалідністю середнього рівня реабілітаційного потенціалу.

16.3 Схема працевлаштування осіб з інвалідністю низького рівня реабілітаційного потенціалу.

Питання для самоконтролю знань

1. Назвіть фактори праці, які можуть бути важливими при працевлаштуванні клієнта з інвалідністю.

2. Перерахуйте перелік громадських організацій, що опікуються людьми з інвалідністю.

3. Перерахуйте громадських організацій області, що опікуються людьми з інвалідністю.

4. Розробіть анкету для соціологічного діагностування роботодавців щодо готовності прийняття на роботу працівника із інвалідністю.

5. Запропонуйте тематичний план семінару з роботодавцями "Ефективне працевлаштування спеціалістів, професіоналів з числа осіб з інвалідністю".

6. Визначте наповнення посадової інструкції спеціаліста ДСЗУ з працевлаштування, на якого покладено функції обслуговування осіб з інвалідністю.

7. Яка функціональна доцільність соціального контракту щодо сприяння працевлаштуванню.

8. Пригадайте рекомендації державної служби зайнятості України щодо сприяння працевлаштуванню.

9. Запропонуйте карту проведення моніторингу після працевлаштування особи з інвалідністю.

10. Розробіть опитувальник задоволеності повнотою і якістю послуг державних центрів зайнятості.

11. Визначте рекомендації щодо проведення PR-кампанії щодо сприяння зайнятості людей з інвалідністю в залежності від цільової аудиторії.

12. Що поліпшує застосування електронних розсилок у системі PR-заходів із сприяння працевлаштуванню людям з інвалідністю.

13. Перерахуйте перелік основних нормативно-правових актів щодо забезпечення права на працю та сприяння трудовій зайнятості людей з інвалідністю.

14. Проаналізуйте міжнародний досвід щодо забезпечення рівних можливостей особам з інвалідністю на ринку праці.

Питання для самоконтролю знань

1. Ознайомтесь із визначенням понять «соціально-технологічні підходи», «особи із інвалідністю» і «рівень потреб щодо працевлаштування» в діяльності Центрів зайнятості.

2. Визначте принципи індивідуальної програми працевлаштування людини з інвалідністю.

Література основна

1. Бабак О.В. Методичний посібник з організації професійного навчання за робітничими професіями та його соціально-психологічного супроводу в умовах центрів професійної реабілітації інвалідів / О.В. Бабак, Н.М. Маліновська, В.Й. Скаковська; за заг. ред. М.Л. Авраменка. – К. : Вид-во "Університет "Україна", 2006. – 112 с.
2. Бондарчук Л.В. Соціальна робота з людьми з особливими потребами: проблеми професійної самореалізації на ринку праці /

Л.В. Бондарчук // Ринок праці та зайнятість населення. – 2008. – № 3. – С. 31–33.

3. Допомогти повірити у себе : інформ. довід. [для громадян з обмеженими фізичними можливостями та роботодавців, які використовують працю інвалідів]. – Миколаїв : Атол, 2008. – 136 с.
4. Дотримання прав на працю та зайнятість молоді з особливими потребами у Луганській та Львівській областях / [І.Л. Демченко, О.Г. Карагодіна, І.М. Терюханова, Ю.М. Галустьян та ін.]. – К., 2009. – 100 с.
5. Кожен має право на працю: Партнерство задля покращення можливостей для зайнятості молоді з особливими потребами : довід. [для молоді з обмеженими фізичними можливостями] / уклад. Т.В. Баранцова, О.В. Сорока. – Луганськ : Світлиця, 2009. – 112 с.
6. Лукашевич М.П. Особливості соціалізації молоді з особливими потребами: пошук концептуальних підходів / М.П. Лукашевич, Л.В. Бондарчук // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2006. – № 2(14). – С. 25–30.
7. Маршавін Д.Ю., Маршавін Ю.М. Психодіагностичні методики для професійного консультування молоді: Навч. посіб. – К.: ІПК ДСЗУ - ШЕК, 2007. – 153 с.
8. Маршавін Ю.М. Шляхи вдосконалення технологічних засад працевлаштування осіб з особливими потребами. // Економіка та держава. – 2008. – № 5. С.88–90.
9. Михайлюк Н.А. Форми і методи навчання людей з обмеженими можливостями у Всеукраїнському центрі професійної реабілітації інвалідів / Н.А. Михайлюк // Актуальні проблеми професійної реабілітації та працевлаштування інвалідів : тези доповідей. – К., 2003. – С. 98–101.
10. Петрос О.М. Особи з обмеженими фізичними, розумовими, психічними можливостями: конкурентоспроможність на ринку праці / О.М. Петрос, Н.М. Маліновська // Врегулювання проблемних питань та захисту прав інвалідів у сфері праці / за заг. ред. В.М. Дьяченка, М.Л. Авраменка. – К. : Вид-во "Університет "Україна", 2007. – С. 25–42.
11. Практичні питання працевлаштування та зайнятості осіб з інвалідністю / [А.Г. Шевцов, О.О. Волошинский, М.М. Хміль, О.П. Рісний]; за наук. ред. А.Г. Шевцова. – Львів : 2009. – 140 с.

12. Працевлаштування осіб з інвалідністю в Україні. Питання та відповіді. – К. : Національна Асамблея інвалідів України, 2007.
13. Професійна реабілітація інвалідів : довід.-метод. посіб. / упоряд. А.В. Іпатов, О.В. Сергієні, Т.Г. Войтчак та ін. ; за ред. В.В. Марунича. – Дніпропетровськ : Пороги, 2005. – 227 с.
14. Профорієнтація молоді з інвалідністю : метод. матеріали до тренінгу. – К.: Вольф, 2009. – 148 с.
15. Сприяння особам з інвалідністю у пошуках зайнятості : посіб. [для тренерів – працівників служб зайнятості]. – К. : Мілленіум, 2004. – 156 с.
16. Соціальна робота: технологічний аспект : навч. посіб. / за ред. проф. Капської А. Й. — К. : Центр навчальної літератури, 2004. — 352 с.
17. Сприяння працевлаштуванню людей з інвалідністю: Методичний посібник для центрів зайнятості [Текст] / Упорядн. Фокас Л.М., Маршавін Д.Ю. – Харків: «СІМ», 2011. – 262 с.
18. Таланчук П.М. Супровід навчання студентів з особливими потребами в інтегрованому освітньому середовищі / П.М. Таланчук, К.О. Кальченко, Г.Ф. Нікуліна. – К. : Соцінформ, 2004. – 128 с.
19. Терюханова І. Стимулювання роботодавців до працевлаштування інвалідів: зарубіжний досвід та вітчизняна практика / І. Терюханова, Н. Стульпінас, О. Терещук // Соціальний захист. – 2008. – № 11.
20. Холостова Е.И. Социальная работа с инвалидами : учеб. пособие / Е.И. Холостова. – 3-е изд. перераб. и доп. – М. : Дашков и К, 2009. – 240 с.
21. Шевцов А.Г. Сучасні проблеми освіти і професійної реабілітації людей з вадами здоров'я / А.Г. Шевцов. – К. : Соцінформ, 2004. – 200 с.

Нормативно-правова база щодо забезпечення права на працю та сприяння трудовій зайнятості людей з інвалідністю:

1. Конвенція Міжнародної організації праці про професійну реабілітацію та зайнятість інвалідів №159.
2. Рекомендація щодо перекваліфікації інвалідів №99.
3. Рекомендація щодо професійної реабілітації та працевлаштування інвалідів №168.

4. Рекомендація щодо професійної орієнтації і професійної підготовки в галузі розвитку людських ресурсів №150 (параграф VII).
5. Європейська соціальна хартія (ст. 1, 10, 15).
6. Міжнародний стандарт "Соціальна відповідальність" (SA8000) (параграфи 5.1, 5.2).
7. Закон України "Про зайнятість населення" від 31 березня 1991 р. №665/97-ВР.
8. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття" від 2 березня 2000 р. №1533-III.
9. Кодекс законів про працю України. Закон від 10.12.1971 № 322-VIII.
10. Закон України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" від 21.03.1991 р. №875-XII.
11. Закон України "Про реабілітацію інвалідів в Україні" від 6 жовтня 2005 року №2961-IV.
12. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" від 23.09.1999 №1105-XIV.
13. Закон України "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії" від 5 жовтня 2000 року №2017-III.
14. Указ Президента України "Про заходи щодо створення сприятливих умов для забезпечення соціальної, медичної та трудової реабілітації інвалідів" від 27 грудня 2005 року №1845/2005.
15. Порядок організації та проведення медико-соціальної експертизи втрати працездатності. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 4 квітня 1994 р. №221.
16. Положення про медико-соціальну експертизу. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22 лютого 1992 р. №83.
17. Положення про індивідуальну програму реабілітації інваліда. Затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 р. №757.
18. Державна типова програма реабілітації інвалідів. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 8 грудня 2006 р. №1686.

ТЕМА СЕМІНАРУ 10. СПРИЯННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЮ ОСІБ ІЗ ЧИСЛА ВИПУСКНИКІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ІЗ СІРІТСЬКИМ МИНУЛИМ

Основні терміни: соціальна робота, соціальні технології, технологія, територіальна програма зайнятості, сприяння працевлаштуванню, специфічні соціальні групи, випускників ВНЗ із сирітським минулим.

План

1. Специфіка особистих потреб випускників ВНЗ із сирітським минулим.
2. Особливості працевлаштування випускників ВНЗ із сирітським минулим.
3. ДСЗУ у сприянні працевлаштуванню осіб із числа випускників вищих навчальних закладів із сирітським минулим.
4. Мотиваційні фактори до успішного працевлаштування за фахом випускників вищих навчальних закладів із сирітським минулим.
5. Нормативно правова база, яка регулює професіоналізацію сиріт при вступі у доросле життя.

Питання для самоконтролю знань

1. Що являє собою сприяння працевлаштуванню осіб із числа випускників вищих навчальних закладів із сирітським минулим.
2. Дайте визначенні поняття «випускники із сирітським минулим».
3. Назвіть специфічні особисті потреб випускників ВНЗ із сирітським минулим.
4. Яким чином соціальні технології можуть сприяти працевлаштуванню осіб із різних специфічних соціальних груп.
5. Якими факторами зумовлюється необхідність соціального захисту сиріт у сфері зайнятості.
3. Назвіть основні критерії соціальної адаптації сиріт до першого робочого місця.
6. Яка соціальна природа сирітства, і яким чином «сирітство» зумовлює життєві практики окремих її носіїв.

6. Проаналізуйте практичні аспекти працевлаштування осіб, які випускників ВНЗ із сирітським минулим.

Питання для самоконтролю знань

1. Ознайомтесь із визначенням понять «сприяння працевлаштуванню», «соціальна робота» і «соціалізація і професіоналізація сиріт» в діяльності Центрів зайнятості.

2. Визначте принципи технології (моделі) діяльності Центрів зайнятості, основних агентів соціалізації (професіоналізації) із випускників ВНЗ із сирітським минулим.

Література основна

1. Модель соціальної підтримки молоді з уразливих соціальних груп : метод. посіб. з надання послуг молоді [Текст] / [Комарова Н. М., Зінченко А. Г., Романова Н. Ф. та ін.]. – К. : Грандіс-Груп, 2006. – Ч. 1 (на прикладі досвіду впровадження проекту «Сприяння працевлаштуванню вихованців закладів ждя дітей-сиріт в Україні»). – 105 с.
2. Тюття Л. Т. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. / Л. Т. Тюття, І. Б. Іванова. — К. : Знання, 2008. — 574 с.
3. Чемерис А. Т. Організація діяльності служби зайнятості : Конспект лекцій / А.Т.Чемерис. — К. : МАУП, 2003. — 120 с.
4. Кузьмін В.В. Соціалізація сиріт у вищих навчальних закладах України: соціотехнологічний аспект [Текст] : автореф. дис. ... канд. соціол. наук : 22.00.04 / В.В. Кузьмін ; Класич. приват. ун-т. - Запоріжжя, 2013. - 20 с. : рис., табл.
5. Кузьмін В.В. Підвищення конкурентоздатності сиріт-випускників вищих навчальних закладів / В.В. Кузьмін // Ринок праці та зайнятість населення : науково-виробниче інформаційне видання / [гол. ред. В.Г. Федоренко] ; ІПК ДСЗУ. – К. : Ринок праці та зайнятість населення, 2011. – Вип. 4 (29). – С. 44–46.
6. Кузьмін В.В. Особливості механізму працевлаштування сиріт-випускників вищих закладах освіти / В.В. Кузьмін // Соціологія праці та зайнятості: шляхи інституціоналізації та перспективи розвитку : зб. наук. пр. III Всеукраїнської наук.-практ. конф. / упоряд. М.В. Туленков, М.П. Лукашевич, Е.М. Кучменко, О.Ю.

- Вілкова, М.В. Судаков ; за заг. ред. М.П. Лукашевича. – К. : ІПК ДСЗУ, 2011. – С. 175–180.
7. Кузьмін В.В. Специфіка соціалізації і формування особистості студентів-сирот в ВУЗе / В.В. Кузьмін // Управління соціальними процесами в умовах модернізації Росії: теорія і практика : збірник статей по матеріалам ІХ Афанасьєвських читань / под ред. проф. О.А. Уржа. – М. : Изд-во РГСУ, 2011. – С. 256–259.
 8. Кузьмін В.В. Соціальне становлення студентів ВУЗів із різних специфічних соціальних спільнот / В.В. Кузьмін // Психологія. Соціологія. Педагогіка : науково-практичний журнал / гл. ред. проф. В.Г. Маралов. – М. : Изд-во ИНГН, 2012. – № 12 (25). – С. 48–51.
 9. Модель соціальної підтримки молоді з уразливих соціальних груп : метод. посіб. з надання послуг молоді [Текст] / [Комарова Н. М., Зінченко А. Г., Романова Н. Ф. та ін.]. – К. : Грандіс-Груп, 2006. – Ч. 2 (на прикладі досвіду впровадження проекту «Сприяння працевлаштуванню вихованців закладів для дітей-сиріт в Україні»). – 105 с.
 10. Технологія роботи з різними категоріями клієнтів центрів соціальних служб для молоді: Методичний посібник/ С.В. Толстоухова, О.О. Яременко та ін.. – К.:ДЦССМ, Держ.ін-т проблем сім'ї та молоді, 2003-88с.
 11. Соціальна робота: технологічний аспект : навч. посіб. / за ред. проф. Капської А. Й. — К. : Центр навчальної літератури, 2004. — 352 с.
 12. Технології соціальної роботи: навч. посіб. / О.А. Агарков (керівник авт. кол.), Д.Ю. Арабаджієв, Т.В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В.М. Попович. – Запоріжжя, вид. комплекс АТ «Мотор Січ», 2015. – 487 с.

ТЕМА СЕМІНАРУ 11. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ОСОБАМИ, ЯКІ ЗВІЛЬНЯЮТЬСЯ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Основні терміни: соціальна робота, соціальні технології, сприяння працевлаштуванню, особи, які звільняються з місць позбавлення волі, пенітенціарна система, специфічні соціальні групи.

План

1. Соціальний захист громадян, які звільняються з місць позбавлення волі.
3. Деякі аспекти працевлаштування осіб, звільнених після відбуття покарання у місцях позбавлення волі.
4. Соціальна взаємодія агентів ресоціалізації осіб, які звільняються з місць позбавлення волі.
5. Діяльність ДСЗУ щодо сприяння працевлаштуванню осіб, які звільняються з місць позбавлення волі.
6. Ролі та функції соціального працівника при роботі з особами, які повернулися з місць позбавлення волі.

Питання для самоконтролю знань

1. Перерахуйте нормативно-правову базу яка визначає основи соціального захисту громадян, які звільняються з місць позбавлення волі.
3. Визначте готовність осіб, звільнених після відбуття покарання у місцях позбавлення волі до працевлаштування.
4. Обґрунтуйте доцільність та достатність соціальної взаємодії основних агентів ресоціалізації осіб, які звільняються з місць позбавлення волі.
5. Визначте специфічність потреб громадян, які звільняються з місць позбавлення волі як окремої специфічної соціальної групи.
6. Запропонуйте функціональне наповнення посадових інструкцій соціального працівника при роботі з особами, які повернулися з місць позбавлення волі у різних соціальних організаціях.
7. Змодельуйте соціалізаційні траєкторії осіб, які звільняються з місць позбавлення волі при дії різних факторів (соціальних, політичних, економічних, демографічних тощо).

Питання для самоконтролю знань

1. Ознайомтесь із визначенням понять «соціально-технологічні підходи», «соціальна робота» і «пенітенціарна система» в діяльності Центрів зайнятості.
2. Визначте принципи технології діяльності Центрів зайнятості із громадянами, які звільняються з місць позбавлення волі.

Література основна

1. Проскура В.В. Підготовка засуджених до реінтеграції у суспільство / В.В. Проскура, Н.А. Карпенко. – Л. : Папуга, 2007. – 200 с.
2. Проскура В.В. Юридично-інформаційний довідник для осіб, які звільняються від відбування покарання з кримінально-виконавчих установ / В.В. Проскура, Б.М. Телефанко. – Л. : Папуга, 2006. – 144 с.
3. Проскура В.В. Ролі та функції соціального працівника при роботі з особами, які повернулися з місць позбавлення волі / В.В. Проскура // Дні науки : зб. тез доповідей : в 3 т. / Гуманітарний університет “ЗІДМУ”, 28–29 жовтня 2004 ; ред. кол. В.М. Огаренко та ін. – Запоріжжя : ГУ “ЗІДМУ”, 2004. – Т. 1. – С. 246–247.
4. Проскура В.В. Соціально-адаптаційна робота з особами, які повертаються з місць позбавлення волі в Україні (за матеріалами соціологічного дослідження) / В.В. Проскура // Соціологічні дослідження : збірник наукових праць. – Луганськ, 2005. – № 5 – С. 119–132.
5. Проскура В.В. Технології соціальної роботи з людьми, які звільняються з місць позбавлення волі / В.В. Проскура // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Актуальні питання організації соціальної роботи з дітьми, що проживають у сім’ях, які опинилися у складних життєвих обставинах” (6–7 червня). – Л. : Львівська облдержадміністрація, 2008. – С. 14–17.
6. Соціальна робота: технологічний аспект : навч. посіб. / за ред. проф. Капської А. Й. — К. : Центр навчальної літератури, 2004. — 352 с.
7. Сприяння працевлаштуванню людей з інвалідністю: Методичний посібник для центрів зайнятості [Текст] / Упорядн. Фокас Л.М., Маршавін Д.Ю. – Харків: «СІМ», 2011. – 262 с.
8. Технології соціальної роботи: навч. посіб. / О.А. Агарков (керівник авт. кол.), Д.Ю. Арабаджиев, Т.В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В.М. Попович. – Запоріжжя, вид. комплекс АТ «Мотор Січ», 2015. – 487 с.

ТЕМА СЕМІНАРУ 12. СОЦІАЛЬНА РОБОТА ІЗ ОСОБАМИ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ В ЗОНАХ ПОСТКАТАСТРОФ

Основні терміни: соціальна робота, соціальні технології, сприяння працевлаштуванню, складні життєві обставини, надзвичайна ситуація.

План

1. Соціальна природа надзвичайної ситуації та зони посткатастрофи.
2. Типологізація факторів протидії наслідкам надзвичайної ситуації.
3. Організаційна взаємодія макро- та мікроагентів соціалізації щодо реінтеграції клієнтів соціальної роботи до суспільного життя.
4. Нормативно-правова база допомоги клієнтів соціальної роботи, які постраждали в зонах посткатастроф.
5. Адаптація та створення спеціальних (тимчасових) робочих місць для працевлаштування громадян, які постраждали в зонах посткатастроф.
6. Взаємодія з партнерськими організаціями щодо сприяння працевлаштуванню клієнтів соціальної роботи, які постраждали в зонах посткатастроф.
7. Проведення центром зайнятості PR-кампанії з метою сприяння працевлаштуванню клієнтів соціальної роботи, які постраждали в зонах посткатастроф.
8. Моніторинг надання послуг клієнтам соціальної роботи, які постраждали в зонах посткатастроф.
9. Структурно-логічні схеми сприяння працевлаштуванню клієнтам соціальної роботи, які постраждали в зонах посткатастроф.

Питання для самоконтролю знань

1. Назвіть фактори, які можуть бути важливими при працевлаштуванні клієнта, який постраждав в зонах посткатастроф.
2. Перерахуйте перелік організацій, що опікуються людьми які постраждали в зонах посткатастроф.

3. Розробіть анкету для соціологічного діагностування роботодавців щодо готовності організації типчасових робочих місць для прийняття на роботу працівника.

4. Визначте наповнення посадової інструкції спеціаліста ДСЗУ з працевлаштування, на якого покладено функції обслуговування осіб які постраждали в зонах посткатастроф.

5. Запропонуйте карту проведення моніторингу після працевлаштування осіб, які постраждали в зонах посткатастроф.

6. Розробіть опитувальник задоволеності повнотою і якістю послуг державних центрів зайнятості особами, які постраждали в зонах посткатастроф.

7. Визначте рекомендації щодо проведення PR-кампанії щодо сприяння зайнятості людей які постраждали в зонах посткатастроф в залежності від цільової аудиторії.

Питання для самоконтролю знань

1. Ознайомтесь із визначенням понять «соціально-технологічні підходи», «особи, які постраждали в зонах посткатастроф» і «рівень потреб щодо працевлаштування» в діяльності Центрів зайнятості.

2. Визначте принципи державної (у т.ч. й соціальної) допомоги людям, які постраждали в зонах посткатастроф.

Література основна

1. Бабак О.В. Методичний посібник з організації професійного навчання за робітничими професіями та його соціально-психологічного супроводу в умовах центрів професійної реабілітації інвалідів / О.В. Бабак, Н.М. Маліновська, В.Й. Скаковська; за заг. ред. М.Л. Авраменка. – К. : Вид-во "Університет "Україна", 2006. – 112 с.
2. Барановська Н. П. Суспільний вимір проблем атомної енергетики через призму подій на Чорнобильській АЕС / Н. П. Барановська // Наука та наукознавство. – 2011. – № 2. – С. 131 – 143.
3. Бондаренко Г. Чорнобиль: у вимірі постгуманізму / Г. Бондаренко // Нар. творчість та етнографія. – 2007. – № 2. – С. 121 – 126.

4. Дікова-Фаворська О. М. Специфічні групи осіб з обмеженими можливостями здоров'я у фокусі соціології : монографія [Текст] / О. М. Дікова-Фаворська. – Житомир : Полісся, 2009. – 488 с.
5. Закон України “Про аварійно-рятувальні служби”. Відомості Верховної Ради України. – 2000, № 4.
6. Технології соціальної роботи: навч. посіб. / О.А. Агарков (керівник авт. кол.), Д.Ю. Арабаджиев, Т.В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В.М. Попович. – Запоріжжя, вид. комплекс АТ «Мотор Січ», 2015. – 487 с.

ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Основні закономірності формування ринку праці в країнах із перехідною економікою.
2. Національний ринок праці в системі ринкової економіки.
3. Демографічні процеси, їх вплив на динаміку зайнятості.
4. Зайнятість у ринковій економіці.
5. Організаційно-економічний механізм управління зайнятістю в умовах ринку праці.
6. Соціальні аспекти зайнятості в умовах ринку праці.
7. Вивчення ситуації на ринку праці (попит і пропозиція).
8. Державна політика зайнятості на сучасному етапі розвитку.
9. Принципи соціального захисту незайнятого населення.
10. Аналіз стану зайнятості населення у регіоні.
11. Регулювання трудової зайнятості населення в умовах реформування економічних відносин.
12. Сучасні проблеми зайнятості жінок в Україні.
13. Сучасні проблеми ринку праці молоді.
14. Механізм управління зайнятістю. Державні служби зайнятості.
15. Характеристика діяльності регіональної служби зайнятості (області, міста).
16. Безробіття як соціально-економічне явище.
17. Безробіття: причини та наслідки.
18. Аналіз показників рівня безробіття в Україні і в регіонах.
19. Роль соціально-психологічної роботи в системі служби зайнятості.
20. Соціальна робота в сфері зайнятості: зміст і принципи.
21. Соціальна робота з організації професійної орієнтації незайнятого населення.
22. Соціальна робота з питань професійного навчання незайнятого населення.
23. Соціальна робота з питань реєстрації безробітних та їх працевлаштування.
24. Соціальна робота з організації тимчасової зайнятості безробітних.
25. Регіональні програми зайнятості.
26. Соціальна робота на ринку праці молоді.

27. Теоретико-методологічні аспекти розробки технологій забезпечення зайнятості населення.

28. Технології працевлаштування громадян у центрах зайнятості.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ/ІСПИТУ

1. Ринок праці як соціально-економічна категорія.
2. Поняття ринку праці, його елементи і функції.
3. Попит і пропозиція на ринку праці.
4. Ринок праці: типи, форми і різновидності.
5. Ринок праці в перехідний період в Україні: стан і перспективи.
6. Специфіка та особливості ринку праці в Україні.
7. Зайнятість населення: поняття і формування. Державна політика у сфері зайнятості.
8. Класифікація населення за статусом зайнятості.
9. Види зайнятості (повна і неповна; первинна і повторна; формальна і неформальна).
10. Характеристика зайнятості населення, регіону.
11. Безробіття як суспільне явище.
12. Причини і форми безробіття.
13. Динаміка і структура безробіття в Україні.
14. Наслідки безробіття та методи боротьби з ним. Психологічні якості безробітної людини.
15. Сутність і зміст соціальної політики у сфері зайнятості і безробіття.
16. Цілі та завдання соціальної політики у сфері зайнятості і безробіття.
17. Зміст Закону України «Про зайнятість населення».
18. Зміст Державної програми сприяння зайнятості населення.
19. Державний механізм управління зайнятістю.
20. Зміст і принципи соціальної роботи у сфері зайнятості і безробіття.
21. Державна служба зайнятості: визначення, мета і завдання.
22. Структура і основні засади діяльності Державної служби зайнятості.
23. Організація і функціональні обов'язки регіональної служби зайнятості.
24. Соціальна робота з організації професійної орієнтації та професійного відбору незайнятого населення.
25. Сутність, мета і основні принципи професійної орієнтації незайнятого населення.
26. Діяльність служби зайнятості щодо професійної орієнтації незайнятого населення.

27. Активні форми зайнятості населення.
28. Соціальна робота з питань професійного навчання незайнятого населення.
29. Сутність, мета і основні принципи професійного навчання незайнятого населення.
30. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації безробітних.
31. Технології працевлаштування безробітних: організація, напрямки.
32. Соціальна робота з реєстрації безробітних, пошуку їм роботи та працевлаштування.
33. Документи, які потрібні для реєстрації осіб у Центрі зайнятості.
34. Соціально-психологічний аспект у соціальній роботі служб по захисту безробітних.
35. Умови призначення та припинення матеріальної допомоги по безробіттю.
36. Соціальна робота з організації тимчасової зайнятості безробітних.
37. Порядок організації оплачуваних громадських робіт.
38. Участь державної служби зайнятості в організації сезонних робіт.
39. Співробітництво підприємств і організацій з місцевими центрами зайнятості.
40. Основні напрямки соціальної роботи у сфері зайнятості.
41. Об'єкти соціальної роботи у сфері зайнятості.
42. Суб'єкти соціальної роботи у сфері зайнятості.
43. Психологічні засади соціальної роботи у сфері зайнятості.
44. Зміст і основна мета програми зайнятості.
45. Розробка і реалізація регіональних програм зайнятості.
46. Правові основи реалізації політики зайнятості.
47. Визначити предмет та напрями соціальної роботи у сфері занятості населення.
48. Прослідкувати історію становлення служб занятості в Україні.
49. Дати аналіз основним поняттям.
50. Проаналізувати напрями діяльність центрів зайнятості в Україні та організацію їх роботи з клієнтами.
51. Основні категорії: «ринок праці», «зайнятість», «безробіття».

52. Завдання і напрями діяльності Державної служби зайнятості в цілому та на різних рівнях.

53. Організація професійної орієнтації та професійного відбору незайнятого населення.

54. Організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації незайнятого населення.

55. Порядок реєстрації безробітних, пошуку їм роботи та працевлаштування.

56. Технології діяльності центрів зайнятості.

57. Порядок організації тимчасової зайнятості безробітних з різних специфічних соціальних груп.

58. Проаналізувати ситуацію на ринку праці.

59. Правила проведення профорієнтаційної роботи.

60. Пошук роботи для різних специфічних соціальних груп населення.

61. Способи відкритого професійного мислення, при якому засвоюється Критерії розробки соціальних технологій у сфері зайнятості населення.

62. Державна політика в області зайнятості населення.

63. Поняття і категорії зайнятості населення.

64. Визначення безробіття, причини його виникнення і сучасний етап в Україні.

65. Державна стратегія соціальної підтримки у сфері зайнятості.

66. Дайте визначення поняттю «ринок праці», «зайнятість», «безробіття».

67. В чому полягає специфіка товару, що продається на ринку праці?

68. Як формується пропозиція робочої сили? Показники пропозиції робочої сили.

69. В чому полягає зв'язок працездатності, економічної активності та зайнятості.

70. Що характеризує показник попиту на робочу силу?

71. Що є ціною робочої сили?

72. В чому проявляється циклічний характер розвитку ринку праці?

73. Яка структура вартості робочої сили? В чому причини низької ціни робочої сили в Україні?

74. Як характеризується структура зайнятості?

75. Дайте визначення безробіттю.
76. Причини та наслідки існування безробіття в Україні.
77. Розкрийте зміст основних соціально-економічних проблем зайнятості в Україні на сучасному етапі розвитку.
78. В чому полягають професійно-етичні норми діяльності соціального працівника?
79. Визначення, структура і мережа державної служби зайнятості в Україні (регіоні).
80. Завдання і напрямки діяльності державних органів зайнятості.
81. Ефективність роботи органів служби зайнятості (на прикладі регіону).
82. Державний фонд сприяння зайнятості населення: функції, напрямки діяльності.
83. Охарактеризуйте структуру державної служби зайнятості.
84. Визначте функції і напрямки діяльності державної служби зайнятості.
85. Перелічіть права державної служби зайнятості.
86. Які основні документи регулюють діяльність державної служби зайнятості?
87. Які основні напрямки діяльності Державного фонду сприяння зайнятості населення?
88. Визначте види послуг, які надають регіональні Центри зайнятості.
89. Як здійснюється контроль за дотриманням законодавства про зайнятість?
90. Основні елементи роботи з професійної орієнтації незайнятого населення.
91. Функції державної служби зайнятості з профорієнтації безробітних.
92. Державний фонд сприяння зайнятості і соціальна робота з питань профорієнтації населення.
93. Визначте сутність і мету соціальної роботи з питань профорієнтації незайнятого населення.
94. Назвіть основні принципи професійної орієнтації населення.
95. Як організована соціальна робота з питань профорієнтації в Державній службі зайнятості (регіональний рівень)?

96. Розкрийте зміст таких понять: професійна інформація, професійна консультація, професійний добір, професійний відбір, професійна адаптація.

97. Де може незайняте населення одержати послуги щодо професійної орієнтації?

98. Сутність та мета професійного навчання незайнятого населення.

99. Система підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації в органах зайнятості.

100. В чому полягає суть професійного навчання незайнятого населення?

101. В чому полягають особливості підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників?

102. В чому полягають основні напрями і завдання розвитку системи професійного навчання незайнятого населення?

103. На якій основі будується співробітництво служби зайнятості й органів освіти у навчанні та працевлаштуванні незайнятого населення?

104. Значення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації незайнятого населення для посилення його конкурентоспроможності на ринку праці.

105. Порядок надання матеріальної допомоги під час підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації за направленням служби зайнятості.

106. Як організують роботу з професійного навчання регіональні служби зайнятості (центри зайнятості району, міста)?

107. Порядок реєстрації осіб, які шукають роботу.

108. Порядок перереєстрації осіб, які стоять на обліку у службі зайнятості.

109. Система пошуку та накопичування потенційних вакансій.

110. Гарантії працевлаштування безробітних.

111. Матеріальна допомога по безробіттю.

112. Умови позбавлення статусу безробітного.

113. Джерела фінансування матеріальної підтримки безробітних.

114. Дайте визначення основних методичних засад соціальної роботи з безробітними.

115. У чому полягає система обліку безробітних у службі зайнятості?

116. Які документи потрібні для реєстрації в Центрі зайнятості?
117. Охарактеризуйте механізм працевлаштування безробітних службами зайнятості.
118. Ким і як здійснюється бронювання робочих місць для працевлаштування громадян, які потребують соціального захисту?
119. Назвіть умови і розмір виплати допомоги по безробіттю.
120. Зміст соціальної роботи з питань тимчасової зайнятості населення.
121. Організація громадських робіт для безробітних.
122. Організація сезонних робіт для безробітних.
123. Принципи соціального партнерства у вирішенні проблем зайнятості.
124. Співробітництво підприємців із місцевими органами зайнятості.
125. Оплачувані громадські роботи. Для кого і на яких видах робіт можна їх організувати?
126. Яка служба зайнятості організовує участь незайнятих громадян у сезонних роботах?
127. Умови одержання безвідсоткової позики для зайняття підприємницькою діяльністю.
128. Роль соціального партнерства у вирішенні проблем зайнятості.
129. У чому полягає самоврядування системи соціального страхування на випадок безробіття?
130. Сутність і мета єдиної технології обслуговування незайнятого населення.
131. Організація і зміст діяльності функціонально-просторових секторів служби зайнятості.
132. Територіальні програми зайнятості: зміст, мета й організація виконання.
133. Територіальні програми зайнятості молоді.
134. У чому полягає суть єдиної технології обслуговування населення (ЄТОН)?
135. Визначте основні принципи ЄТОН.
136. У чому полягає порядок прийому клієнтів фахівцями центрів зайнятості?
137. Яка послідовність роботи з клієнтами?
138. Назвіть основні модулі автоматичного процесу обслуговування клієнтів центру зайнятості.

139. У чому полягає зміст державної та регіональної програм зайнятості?

140. Визначте структуру територіальної програми зайнятості.

141. Як буде утворюватися участь органів місцевої державної виконавчої влади у підготовці та виконанні завдань територіальної програми зайнятості?

142. Соціальний захист жінок у сфері зайнятості.

143. Особливості працевлаштування осіб передпенсійного віку.

144. Соціально-професійна адаптація та працевлаштування осіб із обмеженими можливостями різних ступенів реабілітації.

145. Сприяння працевлаштуванню осіб із числа випускників вищих навчальних закладів із сирітським минулим.

146. Працевлаштування осіб, звільнених після відбуття покарання у місцях позбавлення волі.

147. Працевлаштування осіб, які постраждали в зонах посткатастроф.

148. Що являє собою сприяння працевлаштуванню осіб із різних специфічних соціальних груп?

149. Дайте визначення поняття соціальної групи.

150. Назвіть основні типи клієнтів соціальної роботи у сфері зайнятості.

151. Яким чином соціальні технології можуть сприяти працевлаштуванню осіб із різних специфічних соціальних груп?

152. Якими факторами зумовлюється необхідність соціального захисту жінок у сфері зайнятості?

153. Які особливості працевлаштування осіб передпенсійного віку?

154. Назвіть основні критерії соціальної реабілітації та працевлаштування осіб, звільнених після відбуття покарання у місцях позбавлення волі.

155. Чим зумовлюється необхідність сприяння працевлаштуванню осіб із числа випускників вищих навчальних закладів із сирітським минулим?

156. Соціально-професійна адаптація та працевлаштування осіб із обмеженими можливостями різних ступенів реабілітації?

157. Які фактори диференціації різних ступенів реабілітації можна виділити у осіб із обмеженими можливостями?

158. Яка соціальна природа посткатастроф та стихійних лих?

159. Проаналізуйте практичні аспекти працевлаштування осіб, які постраждали в зонах посткатастроф та стихійних лих.

160. Організація надання клієнту з інвалідністю послуг центру зайнятості.

161. Визначення рівня потреб щодо працевлаштування (трудового потенціалу) особи та планування надання послуг.

162. Соціальний контракт та Рекомендації ДСЗУ щодо сприяння працевлаштуванню клієнта з інвалідністю.

163. Зміст та порядок складання Індивідуальної програми працевлаштування людини з інвалідністю.

164. Професійна орієнтація людей з інвалідністю та організація професійного навчання.

165. Форми та методи спілкування з людьми з інвалідністю.

166. Активізація зусиль людей з інвалідністю у забезпеченні власної трудової зайнятості.

167. Організація діяльності центрів зайнятості щодо надання соціальних послуг людям з інвалідністю.

168. Організація інформаційних куточків для клієнтів з інвалідністю та робочих місць спеціалістів центрів зайнятості.

169. Взаємодія центрів зайнятості з роботодавцями щодо працевлаштування людей з інвалідністю.

170. Адаптація та створення спеціальних робочих місць для працевлаштування людей з інвалідністю.

171. Взаємодія з партнерськими організаціями щодо сприяння працевлаштуванню людей з інвалідністю.

172. Проведення центром зайнятості PR-кампанії з метою сприяння працевлаштуванню людям з інвалідністю.

173. Моніторинг надання послуг клієнтам з інвалідністю.

174. Структурно-логічні схеми сприяння працевлаштуванню осіб з інвалідністю.

175. Схема працевлаштування осіб з інвалідністю високого рівня реабілітаційного потенціалу.

176. Схема працевлаштування осіб з інвалідністю середнього рівня реабілітаційного потенціалу.

177. Схема працевлаштування осіб з інвалідністю низького рівня реабілітаційного потенціалу.

178. Назвіть фактори праці, які можуть бути важливими при працевлаштуванні клієнта з інвалідністю.

179. Перерахуйте перелік громадських організацій, що опікуються людьми з інвалідністю.

180. Перерахуйте громадських організацій області, що опікуються людьми з інвалідністю.

181. Розробіть анкету для соціологічного діагностування роботодавців щодо готовності прийняття на роботу працівника із інвалідністю.

182. Запропонуйте тематичний план семінару з роботодавцями "Ефективне працевлаштування спеціалістів, професіоналів з числа осіб з інвалідністю".

183. Визначте наповнення посадової інструкції спеціаліста ДСЗУ з працевлаштування, на якого покладено функції обслуговування осіб з інвалідністю.

184. Яка функціональна доцільність соціального контракту щодо сприяння працевлаштуванню.

185. Пригадайте рекомендації державної служби зайнятості України щодо сприяння працевлаштуванню.

186. Запропонуйте карту проведення моніторингу після працевлаштування особи з інвалідністю.

187. Розробіть опитувальник задоволеності повнотою і якістю послуг державних центрів зайнятості.

188. Визначте рекомендації щодо проведення PR-кампанії щодо сприяння зайнятості людей з інвалідністю в залежності від цільової аудиторії.

189. Що поліпшує застосування електронних розсилок у системі PR-заходів із сприяння працевлаштуванню людям з інвалідністю.

190. Перерахуйте перелік основних нормативно-правових актів щодо забезпечення права на працю та сприяння трудовій зайнятості людей з інвалідністю.

191. Проаналізуйте міжнародний досвід щодо забезпечення рівних можливостей особам з інвалідністю на ринку праці.

192. Ознайомтесь із визначенням понять «соціально-технологічні підходи», «особи з інвалідністю» і «рівень потреб щодо працевлаштування» в діяльності Центрів зайнятості.

193. Визначте принципи індивідуальної програми працевлаштування людини з інвалідністю.

194. Специфіка особистих потреб випускників ВНЗ із сирітським минулим.

195. Особливості працевлаштування випускників ВНЗ із сирітським минулим.

196. ДСЗУ у сприянні працевлаштуванню осіб із числа випускників вищих навчальних закладів із сирітським минулим.

197. Мотиваційні фактори до успішного працевлаштування за фахом випускників вищих навчальних закладів із сирітським минулим.

198. Нормативно правова база, яка регулює професіоналізацію сиріт при вступі у доросле життя.

199. Що являє собою сприяння працевлаштуванню осіб із числа випускників вищих навчальних закладів із сирітським минулим.

200. Дайте визначенні поняття «випускники із сирітським минулим».

201. Назвіть специфічні особисті потреб випускників ВНЗ із сирітським минулим.

202. Яким чином соціальні технології можуть сприяти працевлаштуванню осіб із різних специфічних соціальних груп.

203. Якими факторами зумовлюється необхідність соціального захисту сиріт у сфері зайнятості.

204. Назвіть основні критерії соціальної адаптації сиріт до першого робочого місця.

205. Яка соціальна природа сирітства, і яким чином «сирітство» зумовлює життєві практики окремих її носіїв.

206. Проаналізуйте практичні аспекти працевлаштування осіб, які випускників ВНЗ із сирітським минулим.

207. Соціальний захист громадян, які звільняються з місць позбавлення волі.

208. Деякі аспекти працевлаштування осіб, звільнених після відбуття покарання у місцях позбавлення волі.

209. Соціальна взаємодія агентів ресоціалізації осіб, які звільняються з місць позбавлення волі.

210. Діяльність ДСЗУ щодо сприяння працевлаштуванню осіб, які звільняються з місць позбавлення волі.

211. Ролі та функції соціального працівника при роботі з особами, які повернулися з місць позбавлення волі.

212. Перерахуйте нормативно-правову базу яка визначає основи соціального захисту громадян, які звільняються з місць позбавлення волі.

213. Визначте готовність осіб, звільнених після відбуття покарання у місцях позбавлення волі до працевлаштування.

214. Обґрунтуйте доцільність та достатність соціальної взаємодії основних агентів ресоціалізації осіб, які звільняються з місць позбавлення волі.

215. Визначте специфічність потреб громадян, які звільняються з місць позбавлення волі як окремої специфічної соціальної групи.

216. Запропонуйте функціональне наповнення посадових інструкцій соц. працівника при роботі з особами, які повернулися з місць позбавлення волі у різних соціальних організаціях.

217. Змоделюйте соціалізаційні траєкторії осіб, які звільняються з місць позбавлення волі при дії різних факторів (соціальних, політичних, економічних, демографічних тощо).

218. Соціальна природа надзвичайної ситуації та зони посткатастрофи.

219. Типологізація факторів протидії наслідкам надзвичайної ситуації.

220. Організаційна взаємодія макро- та мікроагентів соціалізації щодо реінтеграції клієнтів соціальної роботи до суспільного життя.

221. Нормативно-правова база допомоги клієнтів соціальної роботи, які постраждали в зонах посткатастроф.

222. Адаптація та створення спеціальних (тимчасових) робочих місць для працевлаштування громадян, які постраждали в зонах посткатастроф.

223. Взаємодія з партнерськими організаціями щодо сприяння працевлаштуванню клієнтів соціальної роботи, які постраждали в зонах посткатастроф.

224. Проведення центром зайнятості PR-кампанії з метою сприяння працевлаштуванню клієнтів соціальної роботи, які постраждали в зонах посткатастроф.

225. Моніторинг надання послуг клієнтам соціальної роботи, які постраждали в зонах посткатастроф.

226. Структурно-логічні схеми сприяння працевлаштуванню клієнтам соціальної роботи, які постраждали в зонах посткатастроф.

227. Назвіть фактори, які можуть бути важливими при працевлаштуванні клієнта, який постраждав в зонах посткатастроф.

228. Перерахуйте перелік організацій, що опікуються людьми які постраждали в зонах посткатастроф.

229. Розробіть анкету для соціологічного діагностування роботодавців щодо готовності організації типчасових робочих місць для прийняття на роботу працівника.

230. Визначте наповнення посадової інструкції спеціаліста ДСЗУ з працевлаштування, на якого покладено функції обслуговування осіб які постраждали в зонах посткатастроф.

231. Запропонуйте карту проведення моніторингу після працевлаштування осіб, які постраждали в зонах посткатастроф.

232. Розробіть опитувальник задоволеності повнотою і якістю послуг державних центрів зайнятості особами, які постраждали в зонах посткатастроф.

233. Визначте рекомендації щодо проведення PR-кампанії щодо сприяння зайнятості людей які постраждали в зонах посткатастроф в залежності від цільової аудиторії.

**Тестові завдання з дисципліни
«СОЦІАЛЬНА РОБОТА В СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ
НАСЕЛЕННЯ»**

1. У якому році розроблена і запроваджена Єдина технологія обслуговування незайнятого населення?
 - а) 1969 р.
 - б) 1999 р.
 - в) 2001 р.
 - г) 1989 р.

2. Безробіття виступає як:
 - а) перевищення пропозиції праці над попитом на неї;
 - б) врівноваження попиту ф пропозиції праці;
 - в) перевищення попиту на працю над пропозицією праці;
 - г) відсутність попиту на працю.

3. В якій країні біло відкрито першу національну біржу праці?
 - а) в Великобританії, 1919 р.;
 - б) в Україні, 1925 р.;
 - в) в Іспанії, 1999 р.;
 - г) в Італії, 1980 р.

4. В якому році була створена Державна служба зайнятості України?
 - а) 1991 р.;
 - б) 2000 р.;
 - в) 1990 р.;
 - г) 1999 р.

5. Сукупність заходів, які направлені на згладжування негативних наслідків безробіття: грошова допомога безробітним, пільги, передбачає:
 - а) активна політика зайнятості;
 - б) пасивна політика зайнятості;
 - в) державне регулювання зайнятості;
 - г) інфраструктура ринку праці.

6. До зайнятого населення відповідно з методології МОП не належать:

- а) особи, які працюють за наймом за винагороду у натуральному виду;
- б) особи, які зайняті виконанням домашніх обов'язків, вихованням дітей та догляд за хворими;
- в) особи, які працюють безкоштовно у бізнесі, що належить будь-якому з членів сім'ї;
- г) письменники, художники, співаки і інші представники творчих професій.

7. Єдине технологічне обслуговування населення діє з:

- а) 2001 р.;
- б) 2010 р.;
- в) 1991 р.;
- г) 2000 р.

8. Які стоять завдання перед спеціалістом центра зайнятості для працевлаштування клієнта з інвалідністю?

- а) сприяння формуванню людей з інвалідністю мотивації до праці;
- б) підвищення їхньої активності в процесі влаштування;
- в) координація зусиль усіх підрозділів центра зайнятості, організацій та установ, що опікуються проблемами людей з інвалідністю;
- г) всі варіанти вірні.

9. Які види безробіття існують?

- а) активне, пасивне;
- б) застійне, сезонне;
- в) природне, вимушене;
- г) добровільне, приховане;
- д) всі варіанти вірні.

10. В якому році набрав чинності Закон України «Про зайнятість населення» (остання редакція) ?

- а) 2010 р.;
- б) 2012 р.;
- в) 2013 р.;

г) не набув чинності.

11. Методи державного регулювання зайнятості спрямовані на:

- а) попит ринку праці;
- б) підтримку підприємств та організацій;
- в) організацію професійного навчання;
- г) мотивацію до роботи.

12. Зайнятість – це:

- а) діяльність громадян пов'язана із задоволенням особистих та суспільних потреб яка приносить їм дохід у грошовій або іншій формі;
- б) діяльність виконавця результатом якої є виготовлення товару або зміна його властивостей;
- в) властивість людини у складі структурованих громадських структур;
- г) цілеспрямована діяльність людей зі створення матеріальних і духовних благ, необхідних для задоволення потреб кожного індивіда і суспільства в цілому.

13. Що з переліченого не включає в себе активні заходи регулювання зайнятості:

- а) створення додаткових робочих місць шляхом реструктуризації економіки;
- б) виплата допомоги у зв'язку з безробіттям, надання допомоги членам сімей, які перебувають на утриманні безробітних;
- в) організація громадських робіт;
- г) профорієнтація, підготовка та перепідготовка кадрів.

14. Що з переліченого не включає в себе активні заходи регулювання зайнятості:

- а) створення додаткових робочих місць шляхом реструктуризації економіки;
- б) виплата допомоги у зв'язку з безробіттям, надання допомоги членам сімей, які перебувають на утриманні безробітних;
- в) організація громадських робіт;
- г) профорієнтація, підготовка та перепідготовка кадрів.

15. До першочергових завдань Міжнародної організації праці (МОП) належать:

- а) підтримка демократії і соціального діалогу, боротьба з бідністю і безробіттям, заборона дитячої праці;
- б) міжнародне ліцензування праці, обмін науковими документами, патентами, ліцензіями;
- в) виключення і обмеження доступу, передання, контроль та відповідальність щодо об'єктів інтелектуальної власності;
- г) Вирішення міжнародних проблем економічного, соціального та гуманітарного характеру.

16. Мотивація зайнятості – це:

- а) рушійна сила економічної поведінки людини, що спонукає її до активної трудової діяльності з метою задоволення індивідуальних. Суспільних, духовних та матеріальних потреб;
- б) зайнятість працівника на умовах робочого часу, що менший від норми часу, передбаченої законодавством;
- в) вимушене тимчасове скорочення передбаченої законодавством тривалості робочого часу у зв'язку із зупиненням виробництва.

17. До природної форми безробіття можна віднести:

- а) добровільне, сезонне, застійне;
- б) фрикційне, добровільне, технологічне;
- в) технологічне, сезонне, структурне;
- г) добровільне, фрикційне, структурне.

18. Соціальне страхування – це:

- а) це встановлені законами мінімальні розміри оплати праці;
- б) фундаментальна основа державної системи соціального захисту населення;
- в) система суспільно-економічних заходів, спрямованих на матеріальне забезпечення населення;
- г) є складовою соціальної політики держави і одночасно вважається невід'ємним компонентом системи соціального захисту.

19. В світі існують такі моделі зайнятості:

- а) американська, англійська, польська;

- б) німецька, американська, французька;
- в) американська, шведська, японська;
- г) японська, американська, французька.

20. В роботі з мотивування до праці молодих людей з інвалідністю необхідно розрізнати два взаємодоповнюючі завдання. Це:

- а) підвищення рівня мотивації до праці взагалі та до працевлаштування;
- б) підвищення рівня мотивації до праці частково та до працевлаштування;
- в) Підвищення рівня мотивації до праці взагалі та під час працевлаштування;
- г) немає жодної вірної відповіді.

Методи навчання та контролю

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

Методи контролю

Для студентів денної форми навчання: усне опитування на практичних заняттях, аудиторна контрольна робота.

Для студентів заочної форми навчання: захист контрольної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час контролю враховуючи наступні види робіт:

- активність роботи студента на практичному занятті оцінюється до 3 балів. (Всього 14 практичних занять по 3 бали = 42 бал);
- аудиторна контрольна робота – до 58 балів.

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Робоча програма з дисципліни «Соціальна робота в сфері зайнятості населення» для студентів за напрямом підготовки 6.130102 «Соціальна робота» (розробник: Кузьмін В.В., доцент кафедри соціальної роботи) 2015 р. - 14 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Модель соціальної підтримки молоді з уразливих соціальних груп : метод. посіб. з надання послуг молоді [Текст] / [Комарова Н. М., Зінченко А. Г., Романова Н. Ф. та ін.]. – К. : Грандіс-Груп, 2006. – Ч. 1 (на прикладі досвіду впровадження проекту «Сприяння працевлаштуванню вихованців закладів джя дітей-сиріт в Україні»). – 105 с.
2. Соціальна робота у сфері зайнятості населення: навчальний посібник для студентів спеціальності соціальна робота [Текст] / за ред. В.В. Харабет, А.І. Андрущенко, В.М. Ніколаєвського. – Маріуполь: Новий світ, 2012. – 568 с.
3. Сприяння працевлаштуванню людей з інвалідністю: Методичний посібник для центрів зайнятості [Текст] / Упорядн. Фокас Л.М., Маршавін Д.Ю. – Харків: «СІМ», 2011. – 262 с.
4. Технології соціальної роботи: навч. посіб. / О.А. Агарков (керівник авт. кол.), Д.Ю. Арабаджиев, Т.В. Єрохіна, В.В. Кузьмін, І.В. Мещан, В.М. Попович. – Запоріжжя, вид. комплекс АТ «Мотор Січ», 2015. – 487 с.
5. Технологія профорієнтаційної роботи з безробітними, які тривалий час перебувають на обліку в державній службі зайнятості: Колективна монографія/ за заг. ред. Тарасюк С.О — К.: ІПК ДСЗУ, 2011. — 312 с.

Допоміжна

1. Авдєєв Л.Г. Інформаційно-методичний довідник з професійної орієнтації. / Л.Г. Авдєєв. – К.: ІПК ДСЗУ, 2011. – 36 с.: іл.
2. Актуальні проблеми професійного навчання дорослих: зб. наук. матеріалів / упоряд. Л.М. Капченко, М.І. Денисенко, Н.В. Коляденко, А.В. Рудніцька, Н.В. Савченко, Н.В. Тітченко – К.: ІПК ДСЗУ, 2011. – 168 с.: іл.
3. Андрущенко А. І. Система соціального партнерства як інститут регулювання трудових відносин в Україні / А. І. Андрущенко, І. М. Дубровський. – Х. : Вид-во “Реал”, 2004. –175 с.
4. Балабанова Н. Социальный диалог. Социальное партнерство. Социальное государство : монография / Балабанова Н., Жуков В., Пилипенко В. – К. : АПСВ, 2002. – 189 с.
5. Баришніков В. М. Модульне проектування професійного навчання безробітних основам підприємницької діяльності : навч.-метод. посіб. / В. М. Баришніков , О. П. Гашенко , А. П. Заболотна / Державний центр зайнятості, Інститут підготовки кадрів ДСЗ України. — К. : ІПК ДСЗУ, 2003.

6. Баришніков В.М. Професійне навчання безробітних основам підприємницької діяльності в Навчально-діловому центрі: Навчально-методичний посібник / В. М. Баришніков. — К.: ІПК ДСЗУ, 2011. — 214 с.
7. Барсукова С. Ю. Формальное и неформальное трудоустройство: парадоксальное сходство на фоне очевидного различия / С. Ю. Барсукова // Социологические исследования. — 2003. — № 7.
8. Безпалько О. В. Соціальна робота в громаді : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / О. В. Безпалько / Академія праці та соціальних відносин. — К. : Центр навч. літератури, 2005. — 172 с.
9. Березовська Л.І. Самовиховання та саморегуляція особистості: Навчальний посібник – К.: Видавничий дім «Слово», 2011 – 168 с.
10. Бех В. П. Цілісність соціальної роботи: методичні, теоретичні та праксеологічні аспекти / В. П. Бех // Соціальна робота в Україні на початку ХХІ століття: проблеми теорії і практики: Матеріали доп. на Міжнарод. наук.-практ. конф. 29—31 жовтня 2002 р. — К., 2002.
11. Бирюкова М. В. Социальные технологии и проектирование : учебное пособие для высших уч. заведений / М. В. Бирюкова. — Х., 2001.
12. Бірченко О., Зверко Т. Качество подготовки специалистов в высшей школе : оценки работодателей / О.Бірченко, Т.Зверко // Соціологія та суспільство: взаємодія в умовах кризи. II Конгрес САУ : тези доповідей, (Харків, 17-19 жовтня 2013 р.) – Х.: ХНУ імені Каразіна, 2013. – 568 с.
13. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України : навч. посіб. / Н. Б. Болотіна. — К. : Знання, 2005. — 615 с.
14. Буланов В. С. Рынок труда / В. С. Буланов, Н. Н. Волошин. — М. : Экзамен, 2000. — 231 с.
15. Васильєв В.В Соціальна робота на підприємстві: Навчальний посібник / В.В. Васильєв. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. – 424с.
16. Васильченко В. С. Ринок праці та зайнятості : навч. посіб. / В. С. Васильченко. — К. : НДЦ ПЗРП, 1996. — 137 с.
17. Взаимосвязь социальной работы и социальной политики /Под.ред. Ш. Раман// Пер.с англ./ Под.ред. Б.Ю. Шапиро. – М., 1997-256с.
18. Волкова О. В. Ринок праці : навч. посібник / О. В. Волкова. — К., 2007. — 624 с.
19. Гаврилина А. Практика применения законодательства о занятости населения / А. Гаврилина // Человек и труд. — 1995. — № 2.
20. Галицький В. М. Співпраця соціальних партнерів у розв'язанні проблеми зайнятості молоді // Ринок праці та зайнятість населення. – 2(16) – 2008. – 3-6 с.
21. Герасимчук В. І. Соціально-орієнтований ринок праці і проблеми його становлення / В. І. Герасимчук. — К., 2000. — 32 с.

22. Головаха Є. Пострадянська деінституціоналізація і становлення нових соціальних інститутів в українському суспільстві / Є. Головаха, Н. Паніна // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2001. – № 4. – С. 5–22.
23. Головаха Є. Соціальний портрет сучасної України / Є. Головаха, Н. Паніна // Напередодні: Україна на рубежі ХХІ століття. – К. : [б.в.], 2000. – С. 42–53.
24. Головаха Є. Українське суспільство 1992-2008: соціологічний моніторинг / Є. Головаха, Н. Паніна. К. : [б. в.], 2008. – 85 с.
25. Гут Б. Соціальна робота в Жовтневому районі міста Харкова : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., а також для працівників соціальної сфери / Б. Гут, О. Коваленко, Н. Котелевська. — Х. : Харк. ін-т екології і соц. захисту, 2003. — 151 с.
26. Дановский С. Л. Социальная и психологическая характеристика безработных / С. Л. Дановский // Социологические исследования. — 1994. — № 5.
27. Дахно І.І. Ділова кар'єра: Навч. посіб / І.І. Дахно. – К.: Центр учбової літератури, 2011.– 528с.
28. Динамика цінностей в соціальної роботі/ Под.ред. С. Шардлоу. – Амстердам-Київ, 1996-2006.
29. Дисбаланс между спросом и предложением. Данные государственной службы занятости о положении на рынке труда Украины // Персонал. — 1998. — № 2. — С. 29.
30. Дікова-Фаворська О. М. Специфічні групи осіб з обмеженими можливостями здоров'я у фокусі соціології: монографія [Текст] / О. М. Дікова-Фаворська. – Житомир : Полісся, 2009. – 488 с.
31. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України: сучасний стан і перспективи розвитку. — К. : Академпрес, 1999. — С. 47— 52.
32. Дорошенко Л.С. Управление трудовыми ресурсами. – К., МАУП, 1997.
33. Доуэлл М. ориентированная на решение задачи социальная работа./М. Доуэлл, П.Марш.-Амстердам – К.: АПУ, 1997.-135с.
34. Економіка праці та соціально-трудова відносини: підручник / [А.М. Колот, О.А. Грішнова, О.О. Герасименко та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота – К.: КНЕУ, 2009. – 711, [1] с.
35. Ерасов В.В., Скворцов Н.Н. Формирование рынка труда (зарубежный опыт). -Краматорск, Калибри, 1994.
36. Жуков В. І. Проблеми колективно-договірного регулювання трудових відносин в Україні : монографія / Жуков В. І., Осовий Г. В., Привалов Ю. О. –К. : Інститут соціології НАНУ, 1999. – 184 с.
37. Жуков В. Сучасні проблеми соціально-трудова відносин в Україні: соціологічний аналіз : монографія / Жуков В., Мімандусова Г., Привалов Ю. – К. : Інститут соціології НАНУ, 1998. –158 с.

38. Зайнятість та ринок праці. — К. : РВПС України НАН України, 2008. — 200 с.
39. Занятость и рынок труда: новые реалии, национальные приоритеты, перспективы / Л. С. Чижов, А. В. Кашепов, А. Д. Попов и др., Ин-т микроэконом. исследований. — М. : Наука, 1998. — 256 с.
40. Захожай В. Б. Статистика труда и занятости : учебно-методическое пособие / В. Б. Захожай, А. В. Калина. — К. : МАУП, 2000. — 80 с.
41. Заяць Т. Попит на робочу силу: проблеми формування та економічного стимулювання / Т. Заяць // Україна: аспекти праці. — 2005. — № 2. — С. 25—28.
42. Зверева І. Д. Соціальна робота з дітьми і молоддю / І. Д. Зверева, І. В. Козубовська, В. Ю. Керцман, О. П. Пічкач. — Ч. 1. — 2000. — 192 с.
43. И. Г. Зайнышева. — М. : Гуманит. изд. центр «ВЛАДОС», 2000. — 240 с.
44. Иванова І. Б. Соціальна служба як професійна референтна група / І. Б. Иванова // Матеріали наук.-практ. конф. 12 травня 2005 р., м. Черкаси. — К. : Фенікс, 2005. — С. 237—244.
45. Інноваційні моделі соціальних послуг. Проекти Українського фонду соціальних інвестицій / За редакцією Н.В.Кабаченко. — К.: ЗАТ «ВПОЛ», 2006. — 320с.
46. Інновації у соціальних службах: Навч-метод. Посібник /Семигіна Т.В., Покладова В.В. та ін.. — К.:Пульсари, 2002
47. Казановський А.В.Компетенційний підхід в системі підготовки керівних кадрів базових центрів зайнятості: навч. посібн / А.В. Казановський. — К.: ППКДСЗУ, 2011. — 43с.
48. Капітанець О. Конкурентоспроможності ВНЗ в умовах Євроінтеграції України//Держава та регіони –2009 – №1 –С.С. 65-69.
49. Качан Є. П. Управління трудовими ресурсами : навч. посібник / Є. П. Качан, Д. Г. Шушпанов. — К. : Вид. дім «Юрид. книга», 2003. — 258 с.
50. Ким М. Н. Трудовой потенциал: формирование, использование, управление : учебное пособие / М. Н. Ким. — Х. : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2003. — 250 с.
51. Климко С. Г. Людський капітал: світовий досвід і Україна / С. Г. Климко, В. М. Пригода, В. О. Сизоненко. — К. : Основа, 2006. — 224 с.
52. Козлов А.А., Иванова Т.Б. Практикум социального работника: Серия «Уч.пособия», Ростов-на-Дону, 2001, 320с.
53. Колешня Л. Методологічні основи вдосконалення професійної структури підготовки і перепідготовки безробітного населення / Л.Колешня // Україна: аспекти праці. — 2004. — № 4.
54. Комплексний демографічний прогноз України на період до 2050 р. (колектив авторів)/ за ред. чл.-кор. НАНУ, д.е.н., проф. Е.М. Лібанової. — К.: Український центр соціальних реформ, 2006. — 138 с.

55. Конвенції та рекомендації Міжнародної організації праці: № 88 "Про організацію служби зайнятості", 1948р.: Т.1. №122 "Про політику в області зайнятості", 1964р.: Т.1. // Конвенції та рекомендації. 1919-1964. – Женева: Міжнародне бюро праці, 1999. – С.439-448; С. 750-765.
56. Корольчук М.С. К68 Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах: Навч. посібник / М.С. Корольчук, В.М. Крайнюк. - К.: Ніка-Центр, 2009. - 580 с.
57. Косовська Г. В. Управління трудовими ресурсами : навч. посіб. / Г. В. Косовська, О. В. Крушельницька. — К. : Кондор, 2008. — 224 с.
58. Кузьмін В.В. Особливості механізму працевлаштування сиріт-випускників вищих закладах освіти / В.В. Кузьмін // Соціологія праці та зайнятості: шляхи інституціоналізації та перспективи розвитку : зб. наук. пр. III Всеукраїнської наук.-практ. конф. / упоряд. М.В. Туленков, М.П. Лукашевич, Е.М. Кучменко, О.Ю. Вілкова, М.В. Судаков ; за заг. ред. М.П. Лукашевича. – К. : ІПК ДСЗУ, 2011. – С. 175–180.
59. Кузьмін В.В. Підвищення конкурентоздатності сиріт-випускників вищих навчальних закладів / В.В. Кузьмін // Ринок праці та зайнятість населення : науково-виробниче інформаційне видання / [гол. ред. В.Г. Федоренко] ; ІПК ДСЗУ. – К. : Ринок праці та зайнятість населення, 2011. – Вип. 4 (29). – С. 44–46.
60. Кузьмін В.В. Соціалізація сиріт у вищих навчальних закладах України: соціотехнологічний аспект [Текст] : автореф. дис. ... канд. соціол. наук : 22.00.04 / В.В. Кузьмін ; Класич. приват. ун-т. - Запоріжжя, 2013. - 20 с. : рис., табл.
61. Кузьмін В.В. Соціальні чинники успішного працевлаштування студентів та випускників ВНЗ при вступі у доросле життя / В.В. Кузьмін // Проблеми і перспективи працевлаштування випускників вищих навчальних закладів: восьма Міжнародна науково-практична конференція: [матеріали]. – 12 листопада 2013 р.: ДонНУЕТ, 2013. – С.122 – 126 с.
62. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник / А.І. Кузьмінський. - 2-е видання. - К.: Знання, 2011. - 486 с.
63. Кучеренко Д.Г. Стратегії розвитку освітніх систем країн світу: Монографія / Д.Г. Кучеренко, О.В. Мартинюк. - К.: ІПК ДСЗУ, 2011. - 312 с.
64. Лисенко Л. І. Ринок праці. Техніка пошуку роботи : навч. посіб. / Л. І. Лисенко, Б. В. Максимов. — К. : В.Д. «Професіонал», 2004. — 320 с.
65. Лифинцев Д. Этические аспекты консультирования в социальной работе // Развитие личности. -2004.-№4.-С.160-168.
66. Лібанова Е. М. Ринок праці : навч. посіб. / Е. М. Лібанова. — К. : Центр навчальної літератури, 2003. — 224 с.

67. Лукашевич М. П., Туленков М. В. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: Навч. посіб. —2-ге вид., допов. і випр. — К.: МАУП, 2004. — 464 с.
68. Лукашевич М.І., Мигович І.І. Соціальна робота в Україні: теоретико-методичні засади. – К,2001
69. Лукашевич М.П. Семігіна Т.В. Соціологія соціальної сфери : Навчальний посібник [Текст] – К.: ІПК ДСЗУ, 2009 – 210 с.
70. Лукашевич М.П. Соціальна робота (теорія і практика): підручник для студ. вищ. навч. закладів / К.: Каравела, 2011;
71. Лукашевич М.П. Соціологія праці: Підручник. – К.: Либідь, 2004. – 440 с.;
72. Лукашевич М.П. Соціологія ринку : Підручник / М. П. Лукашевич. — К.: ІПК ДСЗУ, 2011. — 231 с.
73. Луков В. А. Социальное проектирование : учеб. Пособие / В. А. Луков. — 3-е изд., перераб. и доп. — М. : Изд-во Моск. гуманит.-социальн. академии: Флинта, 2003.
74. Маркова А.К. Психология профессионализма. – М., 1996. – 276с.
75. Маршавин Ю. Как улучшить работу центров занятости? / Ю. Маршавин // Персонал. — 2001. — № 7. — С. 41—47.
76. Матеріали парламентських слухань «Участь молоді в суспільному житті: економічна активність» від 20 листопада 2013 року / Верховна Рада України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: http://gska2.rada.gov.ua/zakon/new/par_sl/SL201113.htm
77. Меморандум про співробітництво у вирішенні проблеми працевлаштування випускників вищих навчальних закладів між Міністерством освіти і науки, Міністерством праці та соціальної політики, міністерством у справах сім'ї, молоді та спорту і Української академії наук / підписано в м.Києві, 01.02.2010
78. Методичні рекомендації щодо профілактичної роботи з кризовими категоріями населення. – К., 2002
79. Модель соціальної підтримки молоді з уразливих соціальних груп : метод. посіб. з надання послуг молоді [Текст] / [Комарова Н. М., Зінченко А. Г., Романова Н. Ф. та ін.]. – К. : Грандіс-Груп, 2006. – Ч. 2 (на прикладі досвіду впровадження проекту «Сприяння працевлаштуванню вихованців закладів для дітей-сиріт в Україні»). – 105 с.
80. Молодь на порозі самостійного життя / Д.А. Дмитрук (керівник авт. кол.), О.О. Яременко, О.М. Балакірева, Т.В. Бондар, Д.М. Дікова-Фаворська, та ін. - К.: Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2004. - 166 с.
81. Молодь України у дзеркалі соціології / Заг. ред. О.Балакіревої і О.Яременка. – К.: УІСД, 2001. – 210с.

82. Науково-соціальний проект «Система гарантованого працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» / затверджено рішенням президії Української Академії наук від 09 листопада 2009 року №09-11-09
83. Національний ринок праці та його молодіжний сегмент: методологія, практика, перспективи розвитку. — К. : Фенікс, 2008. — 312 с.
84. Непрерывное образование как принцип функционирования современных образовательных систем (первый опыт становления и развития в Украине) : моногр. / Нар. укр. акад. ; под. общ. ред. В. И. Астаховой. — Харьков : Изд-во НУА, 2011. — 216 с.
85. Онікієнко В. В. Молодіжний ринок праці України: проблеми та шляхи вирішення / В. В. Онікієнко, Л. Г. Ткаченко. — К. : Рада з вивчення продуктивних сил України НАН України; Український інститут соціальних досліджень, 2003.
86. Онікієнко В. В. Продуктивна зайнятість: зміст, актуальні проблеми і шляхи досягнення / В. В. Онікієнко, Н. І. Коваленко. — К., 1999. — 50 с.
87. Освіта України – 2012 : інформаційно-аналітичний звіт про діяльність Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України у 2012 році / уклад.: О. А. Удод, К. М. Левківський, В. М. Погребняк, О. В. Дашковська, Д. Б. Панасевич, А. К. Солоденко. – К., 2013. – 416 с.
88. Основы социальной работы : учебник / отв. ред. П. Д. Павленок. — 2-е изд., испр. и доп. — М. : ИНФРА-М., 2002.
89. Оцінювання потреб клієнтів соціальних служб: методичні рекомендації для закладів та установ, що працюють із вразливими групами населення [Авт. кол.: Бондаренко Н.Б., Буднік О.В., Дума Л.П., та ін.: За ред. Сідельнік Л.Л.]. - К.:ТОВ «ЛДЛ», 2007. - 208с.
90. Петрова Т.Э. Социология студенчества в России: Этапы и закономерности становления. - СПб.: Изд-во «Бельведер», 2000. - 244с.
91. Петюх В. М. Ринок праці : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / В. М. Петюх. — К. : КНЕУ, 2000. — 128 с.
92. Підліток у великому місті: фактори та механізми соціалізації. Колективна монографія. / Під ред. Л.Г.Сокурянської. - Х.: Видавничий центр Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. – 2000
93. Погрібна В.Л. Соціологія професіоналізму : монографія / В.Л. Погрібна. – К.: КНТ : ЦУЛ, 2008. – 336 с.
94. Полторац В.А. Социология труда: справочник – Днепропетровск, Арт-Пресс, 1997. Предприниматель Украины: эскизы к социальному портрету / Отв. ред. В.М. Ворона, Е.И.Суименко. – К, 1995.

95. Правові засади соціальної роботи: навчальний посібник / В.М. Попович, О.А. Агарков. - Запоріжжя: Просвіта, 2011. - 312 с.
96. Про соціально-економічне становище України за 2013 рік / Ринок праці // Статистичний бюлетень державної служби статистики України за ред. О.Г. Осауленко, Вих. №13.3–27/8–14 від 21.01.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.ukrstat.gov.ua> станом на 30.01.2014
97. Проблема вибору оптимального рішення з можливих варіантів розвитку регіонального ринку праці. — К., 2001. — 147 с.
98. Профессионально-этические нормы социального работника: содержание и организация / Ин-т молодёжи. — М., 1993.
99. Профілактика наркоманії у дитячому, підлітковому та молодіжному середовищі: Довідник для соціального працівника, вчителів, шкільних психологів, батьків/Б.П. Лазаренко, О.Т. Баришполець та ін./за ред. Б.П. Лазаренка. – К.: Держсоцслужба, 2005–300с.
100. Профілактика негативних явищ в молодіжному середовищі. Інформаційно-методична збірка для спеціалістів соціальної роботи з дітьми та молоддю. – К.:КМЦССМ, 2003–93с.
101. Роз'яснення Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України щодо питань працевлаштування випускників вищих навчальних закладів [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: http://www.mon.gov.ua/newstmp/2011/12_04/7.
102. Розбудова навичок самостійного життя і сприяння зайнятості для випускників професійно-технічних закладів – колишніх вихованців інтернатних установ для дітей-сиріт : навчальний посібник [Текст] / [Білецька О.В., Гишак М.М., Мельников О.В. та ін.]. – К. : Грандіс-Груп, 2006. – 105 с. Модель соціальної підтримки та сприяння працевлаштуванню молоді з уразливих соціальних груп.
103. Ромм М.В. Адаптація личности в социуме: Теоретико-методологический аспект. - Новосибирск: Наука. Сибирская издательская фирма РАН, 2002. - 275с.
104. Руденко Г. Г. Формирование рынков труда : учебное пособие / Г. Г. Руденко, П. Ч. Мурмозаев. — М. : Экзамен, 2004. — 416 с.
105. Савельева В.С., Єськов О.Л. Управління діловою кар'єрою. Навч.пос. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 176 с.
106. Савченко В. А. Державні гарантії надання молоді першого робочого місця // Ринок праці та зайнятість населення. – 3(11) – 2006. – 9-12 с.
107. Салин В. Н. Социально-экономическая статистика : учебник / В. Н. Салин, Е. П. Шпаковская. — М.: Юристъ, 2002. — 461 с.
108. Сидоров В. Н. Деятельность социального работника: роли, функции и умения / В. Н. Сидоров. — М. : СТИ МГУС, 2000. — 90 с.

109. Синявський В.В. Психологічні основи професійної консультації безробітних: Навч. метод. посібник / В. В. Синявський. — К.: ППК ДСЗУ, 2011. — 90 с.
110. Социальная політика : учебник / под общ. ред. Н. А. Волгина. — М. : Экзамен, 2002.
111. Социальная работа : учеб. пособие / под общ. ред. В. И. Курбатова — 2-е изд., перераб. и доп. — Ростов н/Д. : Феникс, 2003.
112. Социальная работа : учебное пособие / под ред. проф. Н. Ф. Басова. — М., 2008. — 364 с.
113. Социология и высшая школа. II социологические исследования учебно-воспитательной работы в высшей школе: ученые записки / Горьк. гос. ун-т им. Н.И. Лобочевского, 1970.-224с.
114. Соціальна робота в сучасному суспільстві : монографія / В. П. Бех, М. П. Лукашевич, М. В. Туленков ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – 601 с.
115. Соціальна робота в Україні / за заг. ред. І. Д. Звереві, Г. М. Лактіонової. — К. : Наук. світ, 2003.
116. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів : наук.-навч.-метод. посіб. для студ., магістрантів, асп. та спец. у галузі соц. роботи, соц. педагогіки / авт.-укладач С. Я. Харченко. — Луганськ : Альма-матер, 2003. — 198 с.
117. Соціальна робота в Україні і за рубежом: психолого-педагогічні, правові, соціологічні, медичні аспекти (Збірник наукових статей)/ Упорядники І.В. Козубовецька і Співаковський О.В. – Ужгород: видавництво«Мистецька лінія», 2002.-328с.
118. Соціальна робота: технологічний аспект : навч. посіб. / за ред. проф. Капської А. Й. — К. : Центр навчальної літератури, 2004. — 352 с.
119. Соціально-економічний стан України: наслідки для народу та держави: національна доповідь/ за заг. ред. В.М. Гейця [та ін.].-К.: НВЦ НБУВ, 2009.-687с.
120. Соціально-психологічні особливості самореалізації особистості в сучасному суспільстві : монографія / В. Й. Бочелюк [та ін.] ; ред. В. Й. Бочелюк ; Класичний приватний ун-т. - Запоріжжя : КПУ, 2009. - 280 с.
121. Соціологія: терміни, поняття, персоналії [Текст] : навч. посіб. для вузів / за заг. ред. В. М. Пічі. – К. : Каравела ; Львів : Новий світ-2000, 2002. – 480 с. – (Вища освіта в Україні).
122. Сприяння працевлаштуванню молоді в Україні: навч. посібн. / За ред. Ю. М. Маршовіна. – К.: ППК ДСЗУ – «ПЕК», 2006. – 156 с.

123. Студент вуза: технології обучения и професійної кар'єри : учеб. посібник для вузів / под общ. ред. С. Д. Резника. – М. : Инфра-М, 2010. – 480 с.
124. Студент у законодавчому просторі вищої освіти: Зб. нормативно-правових актів / [Укл. В.Д. Шинкарук, Н.Б. Шуст, С.М. Романюк та ін.].-К.: Знання України, 2008.-410 с.
125. Студент XXI века: социальный портрет на фоне общественных трансформаций : моногр. / Нар. укр. акад. ; под общ. ред. В.И. Астаховой. - Харьков : Изд-во НУА, 2010. - 405 с.
126. Студенчество на пути к другому обществу: ценностный дискурс перехода : монография / Л. Г. Сокурская ; Мин-во образования и науки Украины, Харьковский нац. ун-т им. В.Н. Каразина. - Харьков : [б. и.], 2006. - 576 с.
127. Сучасний стан, проблеми та тенденції соціально-трудоких відносин в Україні: спроба соціального конструювання?». – К. : ЦСЕ Інституту соціології НАНУ, 2003. –360 с.
128. Тарабукін Ю.О. Соціальні проблеми працевлаштування випускників вузів України у період переходу до ринкових відносин [Текст] : автореф. дис... кандидата соціол. наук: 22.00.06. / Тарабукін Юрій Орестович ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. - К., 1997. - 27 с.
129. Технологии социальной работы в различных сферах жизнедеятельности. — М., 2005. — 236 с.
130. Технології соціальної роботи / за заг. ред. А. Й. Капської. — К., 2000.
131. Технологія роботи з різними категоріями клієнтів центрів соціальних служб для молоді: Методичний посібник/ С.В. Толстоухова, О.О. Яременко та ін.. – К.:ДЦССМ, Держ.ін-т проблем сім'ї та молоді, 2003-88с.
132. Тренінгові і соціально-реабілітаційні програми: в 3т./За ред.. В.Г. Панка, І.І. Цушка. – К.:Ніка-Центр, 2005.-т.2-264с.
133. Туленков М.В. Соціальний захист у соціологічному вимірі: монографія / М.В. Туленков. – К.: ПП ДСЗУ, 2011. – 168с.
134. Туленков М. В. Соціальний захист у соціологічному вимірі : монографія [Текст]. – К.: ПП ДСЗУ, 2010. – 178с.
135. Чемерис А. Т. Організація діяльності служби зайнятості : Конспект лекцій / А.Т.Чемерис. — К. : МАУП, 2003. — 120 с.
136. Щорічна державна доповідь про становище молоді в Україні «Студентська молодь України: сучасний вимір» [Текст]. – К. : Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2009. – 164 с.
137. Якість життя населення пострадянських країн у соціологічному вимірі: колективна монографія / [В.С. Бакіров, В.Н.Ніколаєвський,

О.І.Кізілов та ін.] за ред. В.С. Бакірова. – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2008. – 216 с.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Генеральна угода між Кабінетом Міністрів України і Українським союзом промисловців і підприємців та профспілковими об'єднаннями України на 1997—1998 рр. // Уряд. кур'єр. — 1997. — 11 листоп.
2. Закон України «Про Державну службу зайнятості» // Праця і зарплата. — 1998. — № 9.
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 2 березня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 22.
4. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття». – К., 2000. – С. 6-7.
5. Закон України «Про зайнятість населення» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 24, ст.243).
6. Кодекс законів про працю України // Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами / відп. ред. В. М. Вакуленко, О. П. Товстенко. — К. : Юрінком Інтер, 1997. — 1040 с.
7. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами / Упоряд. О.П. Товстенко, Л.П. Ляшко. – К.: Юрінком – 2000. – С.9-11.
8. Кодекс законів про працю України: Науково-практич. коментар / . / Керів. авт. кол. В.І. Прокопенко. – Х. : Консум, 2003. – 832с.
9. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – К.: Преса України. – 1997. – 80 с.
10. Концепція державної системи професійної орієнтації населення: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 січня 1994 р. № 48 // Інформ. бюл. Міністерства праці України. — 1994. — № 4.
11. Концепція професійної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації незайнятого населення: схвалена Постановою Кабінету Міністрів України від 1 лютого 1996 р. № 150 // ЗП України. — 1996. — № 1. — С. 200.
12. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування / Закон України, від 14.01.1998 р., № 16/98-ВР.
13. Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалася за державним замовленням, що затверджений Постановою КМУ від 22 серпня 1996 р. № 992 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://zakon.rada.gov.ua>.
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 січня 2013 р. № 20 «Порядок укладання договору про стажування студентів вищих та

учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організація».

15. Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення впливу світової фінансової кризи на сферу зайнятості населення: Закон України від 25 грудня 2008 р. № 779-VI-ВР.
16. Про державну службу зайнятості; Положення, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 24 червня 1991 р. № 47 (зі змін., внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 29 квітня 1993 р. і від 4 вересня 1998 р.) // ЗП УРСР. — 1991. — № 6. — С. 50; 1993. — № 10. — С. 200; Праця і зарплата. — 1998. — № 9.
17. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття / Закон України, від 2 березня 2000 р., № 1533-ВР.
18. Про затвердження порядку реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, і безробітних: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2007 р. № 219
19. Про порядок бронювання на підприємствах, в організаціях і установах робочих місць для працевлаштування громадян, які потребують соціального захисту: Положення, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 р. № 578 // Інформ. бюл. Міністерства праці та соціальної політики України. — 1998. — № 7.
20. Про порядок надання безпроцентної позики безробітним для зайняття підприємницькою діяльністю: Положення, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 р. № 578 // Інформ. бюл. Міністерства праці та соціальної політики України. — 1998. — № 6.
21. Про порядок організації сезонних робіт: Положення, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 р. № 578 // Інформ. бюл. Міністерства праці та соціальної політики України. — 1998. — № 7.
22. Про порядок організації та проведення оплачуваних громадських робіт: Положення, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 р. № 578 // Інформ. бюл. Міністерства праці та соціальної політики України. — 1998. — № 7.
23. Про порядок подання матеріальної допомоги по безробіттю: Положення, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 р. № 578 / Інформ. бюл. Міністерства праці та соціальної політики України. — 1998. — № 7.
24. Про затвердження Порядку та строків надання дотації роботодавцю для забезпечення молоді, яка отримала вищу або професійно-технічну освіту, першим робочим місцем: Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 25.02.2008 р. № 82.

1. Web-ресурси служби зайнятості: www.dcz.gov.ua
2. Аналітичні звіти та тематичні доповіді міністерств та відомств КМУ;
3. Джерельна база Центральної наукової бібліотеки НАН України ім. В.І. Вернадського, Запорізької обласної універсальної наукової бібліотеки О.М. Горького;
4. Документи міжнародних правозахисних та волонтерських організацій;
5. Інтернет-представництва органів державної влади та місцевого самоврядування, Державного комітету статистики;
6. Матеріали нормативно-правових актів України та науково-практичні коментарі до них (1991-2016 рр.);
7. Матеріали соціологічних досліджень.

ДОДАТОК. ПРИКЛАДИ ГРАФІЧНОЇ БУДОВИ ТЕХНОЛОГІЙ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ (МОДЕЛЕЙ) ПО РОБОТІ ІЗ РІЗНИМИ ГРУПАМИ КЛІЄНТІВ

Рис. 2 Структурна модель сфер засвоєння та дотримання соціальних норм підлітками та молоддю з особливими потребами (автор – Гордієнко Н.М.) [7, с.11]

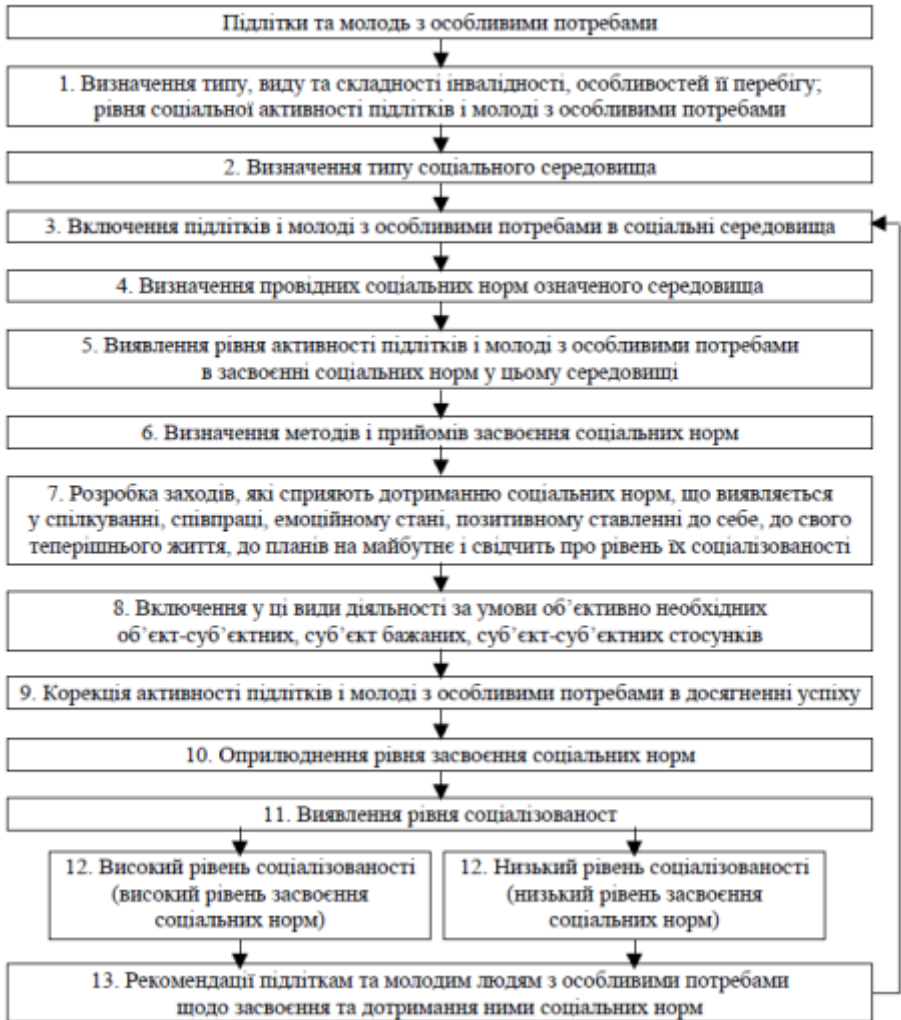

Рис. 3 Загальна технологія засвоєння і дотримання соціальних норм підлітками та молоддю з особливими потребами (автор – Гордієнко Н.М.) [7, с.12]

Рис. 4 Етапи та функціональний зміст технології пост пенітенціарної адаптації чоловіків (автор – ПРОСКУРА В.В.) [23, с.10]

Рис. 5 Структура освітньої технології (автори – Сурмін Ю.П., Туленков М.В.) [36, С.314]

Рис. 6 Технологічна модель соціального прогнозування (автори – Сурмін Ю.П., Туленков М.В.) [36, С.493]

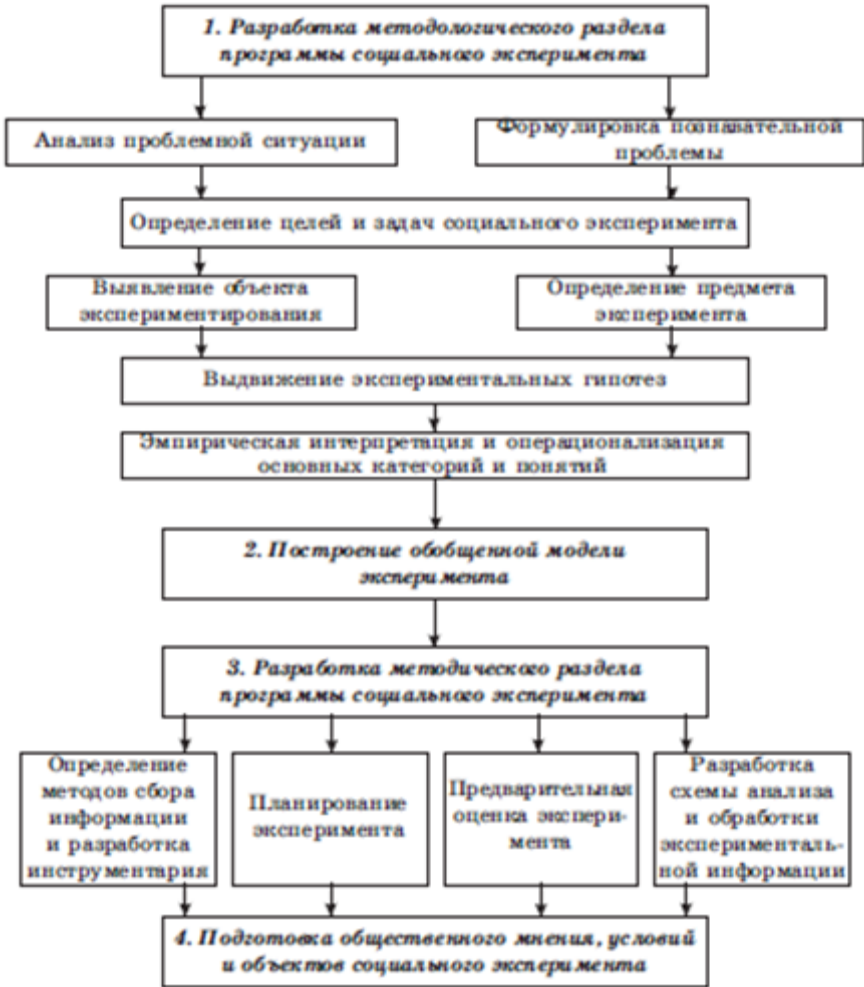

Рис. 7 Технология розробки програми соціального експеримента (автори – Сурмін Ю.П., Туленков М.В.) [36, С.479]

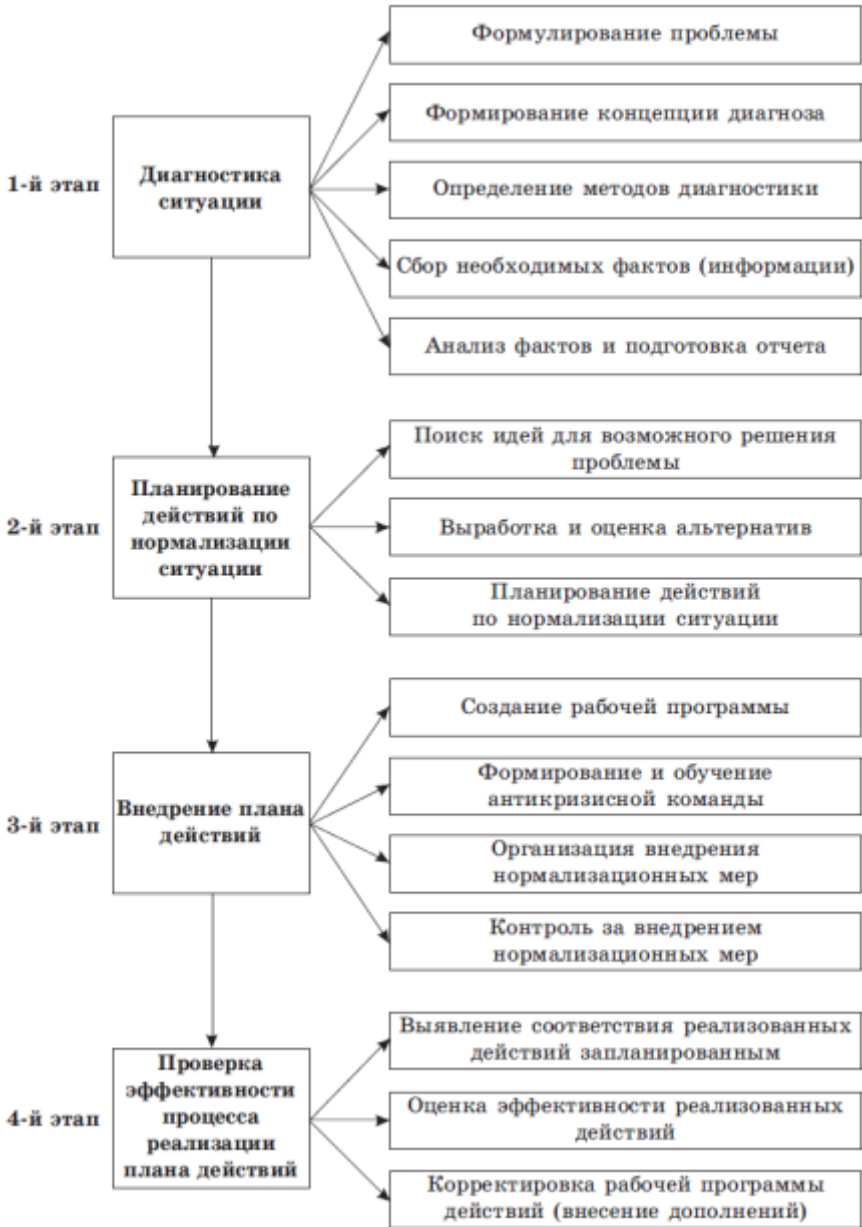

Рис. 8 Технологічна модель подолання кризи
(автори – Сурмін Ю.П., Туленков М.В.) [36, С.231]

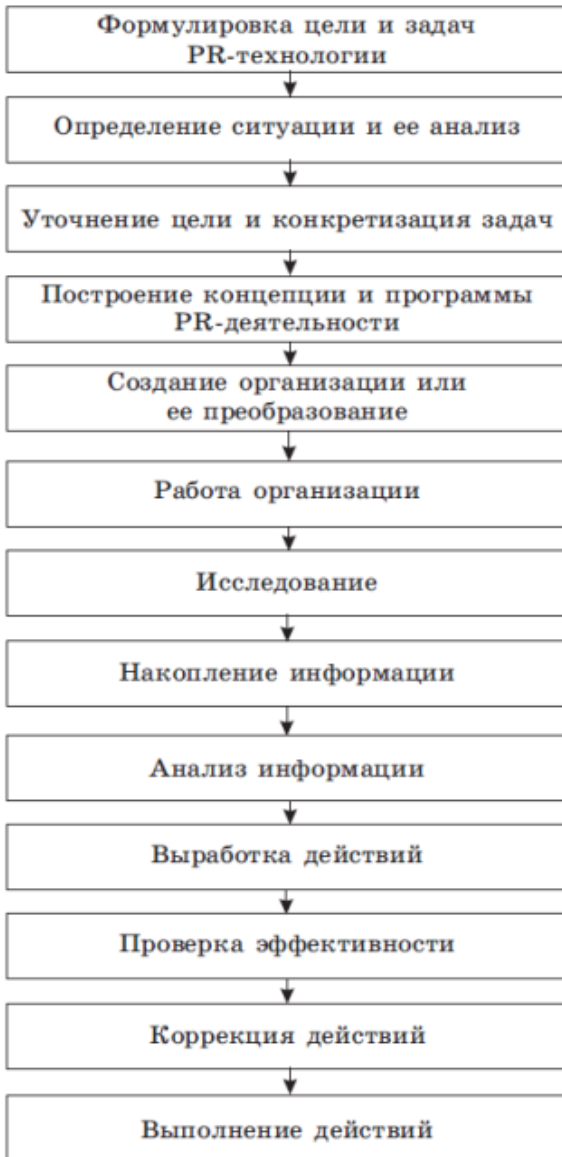

Рис. 9 Структура PR-технологій
(автори – Сурмін Ю.П., Туленков М.В.) [36, С.295]

Рис. 10 Технологічна модель соціальної експертизи (автори – Сурмін Ю.П., Туленков М.В.) [36, С.462]

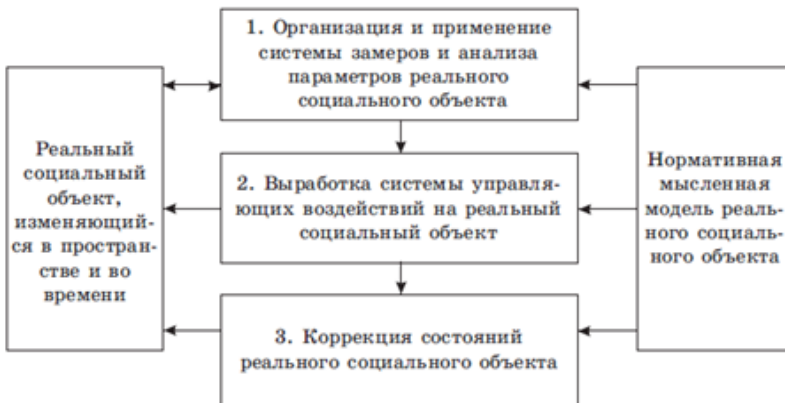

Рис. 11 Структура соціального моніторингу (автори – Сурмін Ю.П., Туленков М.В.) [36, С.576]

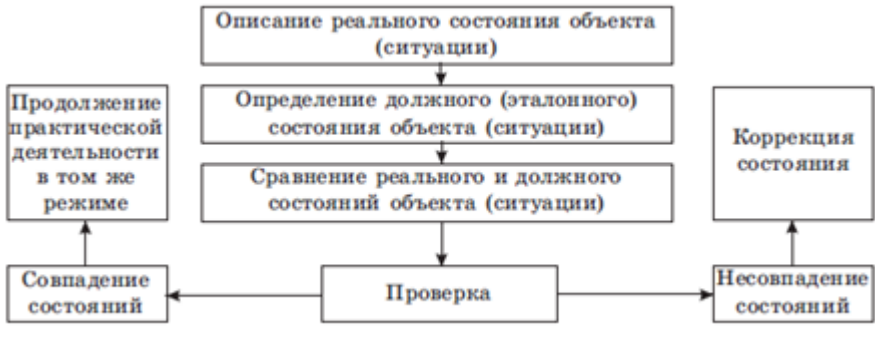

Рис. 12 Структура соціальної діагностики (автори – Сурмін Ю.П., Туленков М.В.) [36, С.454]

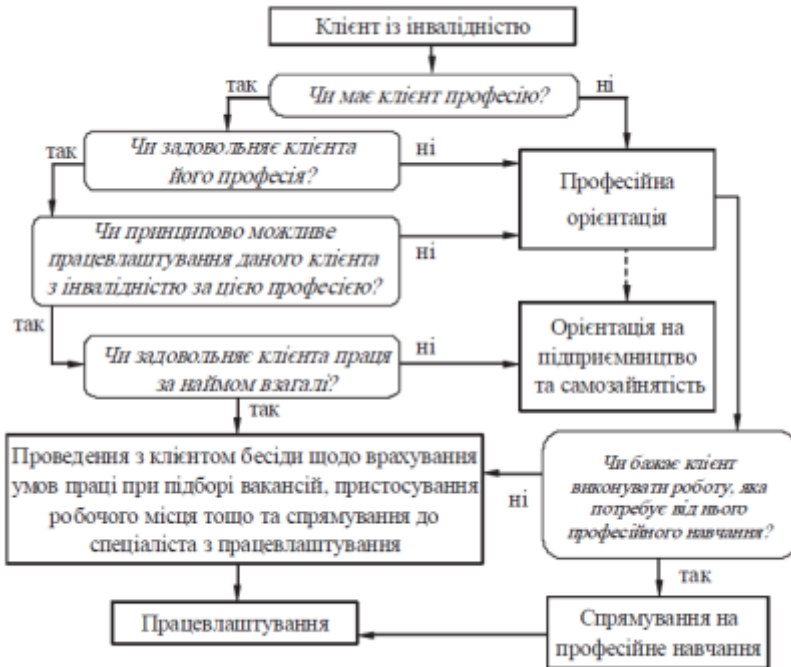

Рис. 13 Спрощена структурно-логічна схема надання послуг з професійної орієнтації клієнту з інвалідністю (автори – Сурмін Ю.П., Туленков М.В.) [36, С.54]

Рис. 14 Взаємодія центру зайнятості та МСЕК щодо забезпечення трудової зайнятості клієнта з інвалідністю (автор – Маршавін Д.Ю.)

[5, С.57]

Список скорочень

БД – база даних

ГО – громадські організації

ДСЗУ – державна служба зайнятості України

ЄІАС – Єдина інформаційно-аналітична система ДСЗУ

ЗМІ – засоби масової інформації

ІПП – індивідуальна програма працевлаштування (складається у центрі зайнятості)

ІПР – індивідуальна програма працевлаштування (складається МСЕК або ЛКК)

ЛКК – лікарсько-консультативна комісія лікувально-профілактичного закладу

МСЕК – Медико-соціальна експертна комісія

П. – пункт (закону, нормативного акту)

ПК – персональна картка клієнта центру зайнятості

ПОУ – підприємства, організації, установи

РМ – робоче місце

Ст. – стаття (закону, нормативного акту)

ФЗДССУВБ – Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття

ФСЗІ – Фонд соціального захисту інвалідів України

ФССНВПЗ – Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України

ЦБДІ – централізований банк даних з проблем інвалідності

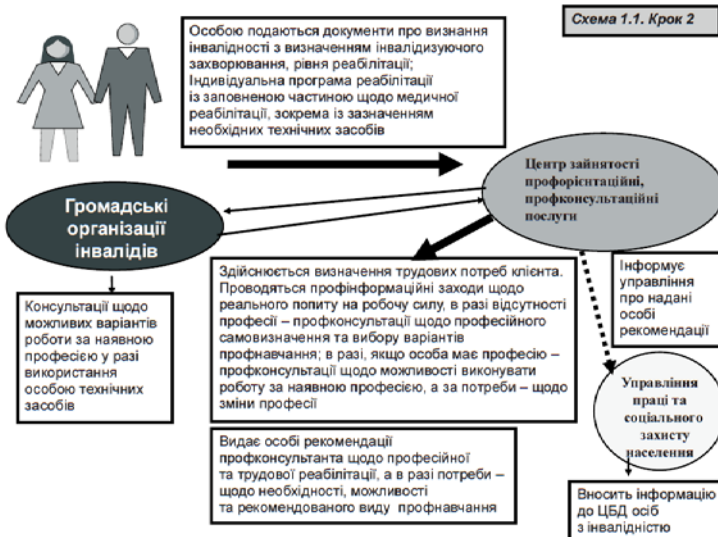
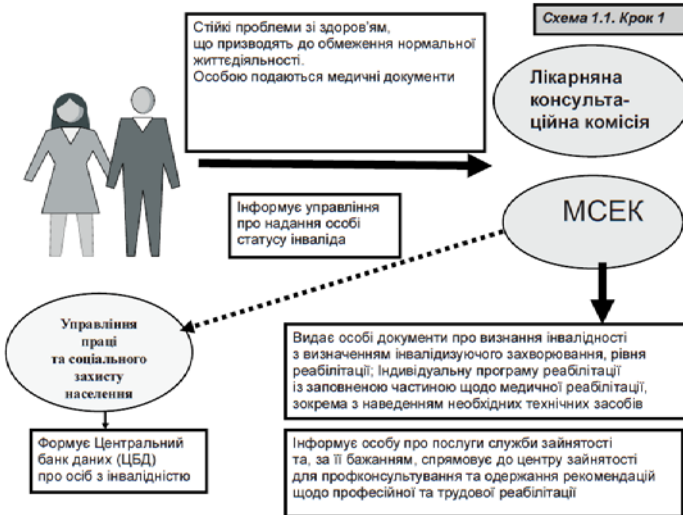

Рис. 15.1 Модель працевлаштування осіб з інвалідністю низького рівня реабілітації (автор – Маршавін Д.Ю.) [5, С.170-173]

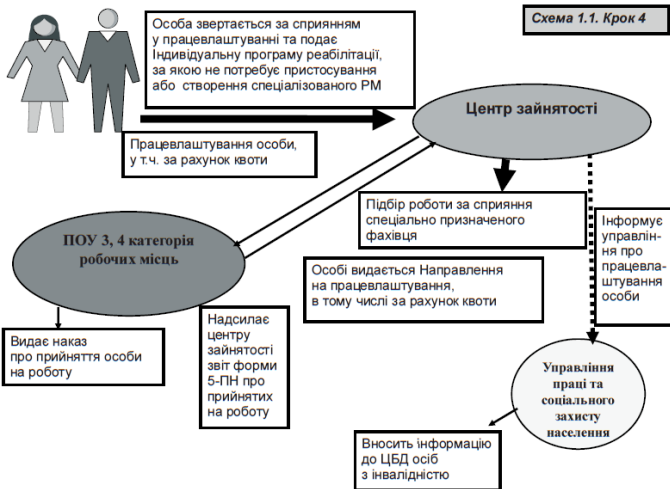
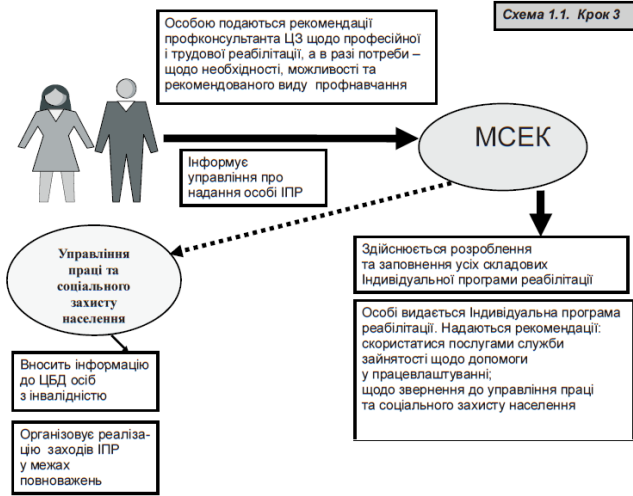

Рис. 15.2 Модель працевлаштування осіб з інвалідністю низького рівня реабілітації (автор – Маршавін Д.Ю.) [5, С.174-175]

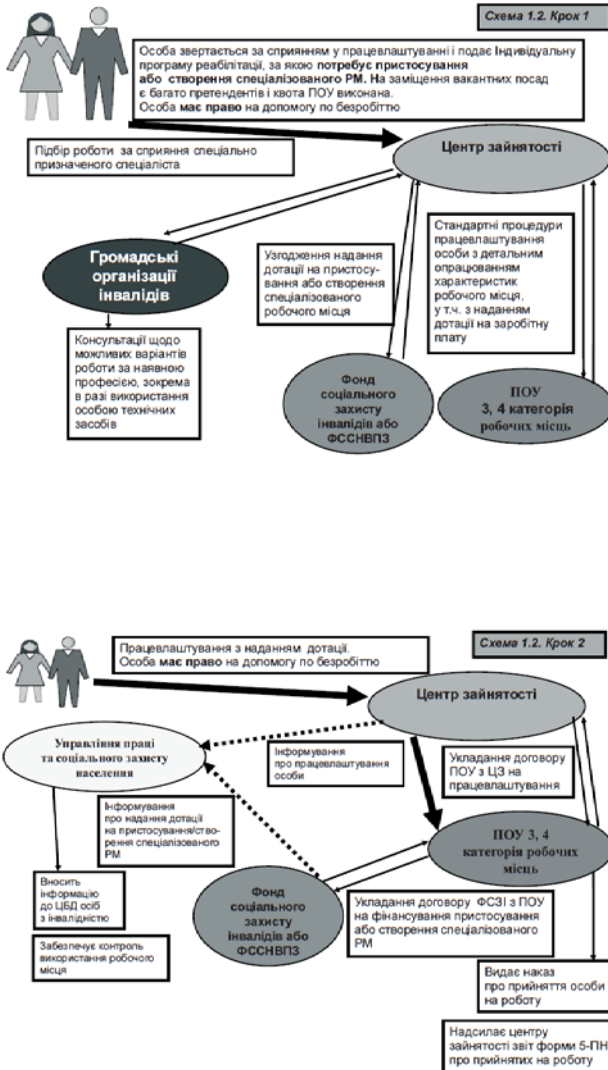

Рис. 15.3 Модель працевлаштування осіб з інвалідністю низького рівня реабілітації (автор – Маршавін Д.Ю.) [5, С.176-177]

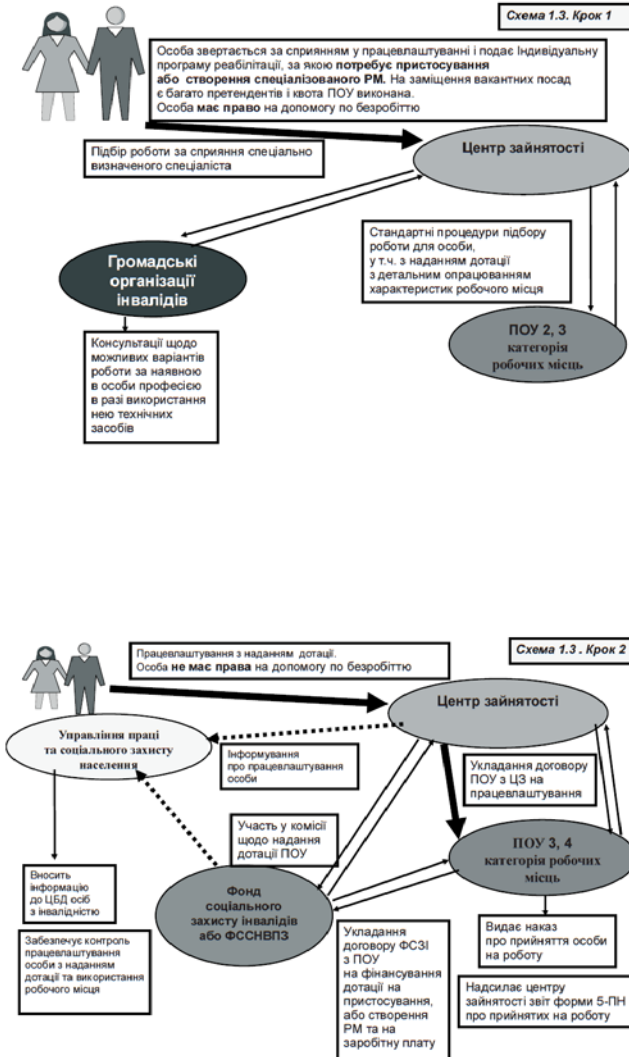

Рис. 15.4 Модель працевлаштування осіб з інвалідністю низького рівня реабілітації (автор – Маршавін Д.Ю.) [5, С.178-179]

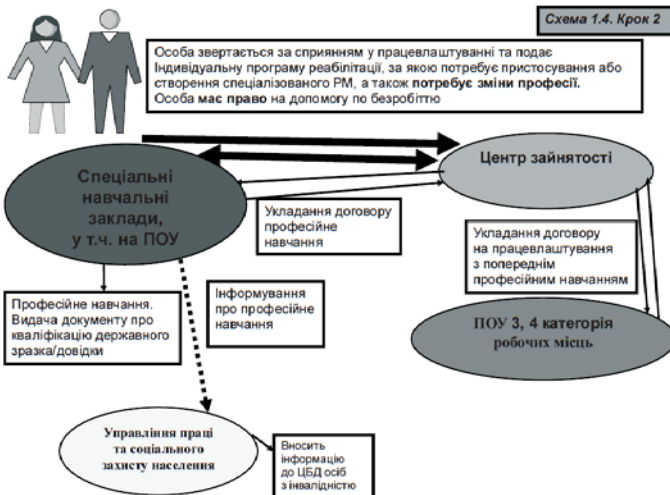
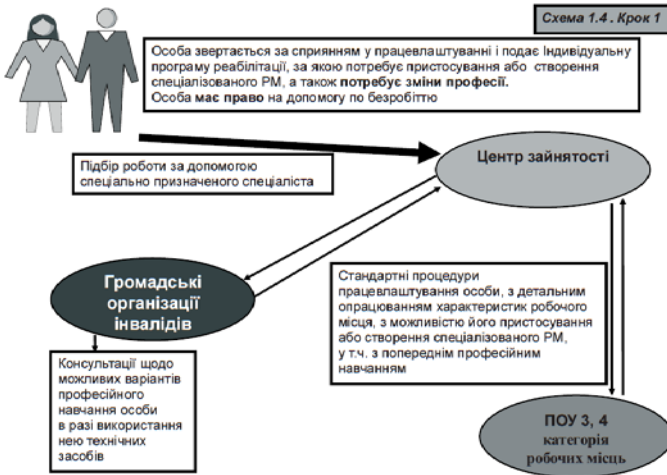

Рис. 15.5 Модель працевлаштування осіб з інвалідністю низького рівня реабілітації (автор – Маршавін Д.Ю.) [5, С.180-181]

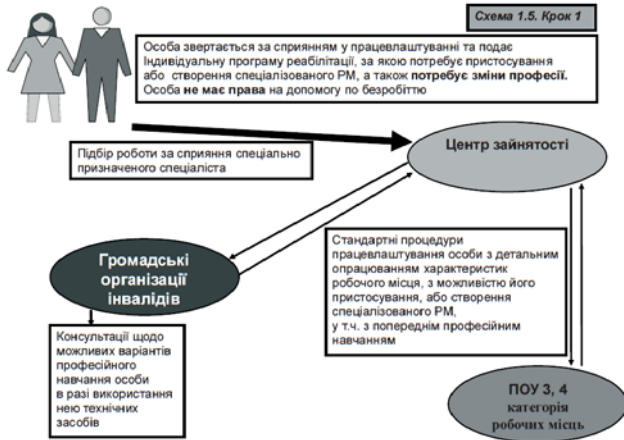
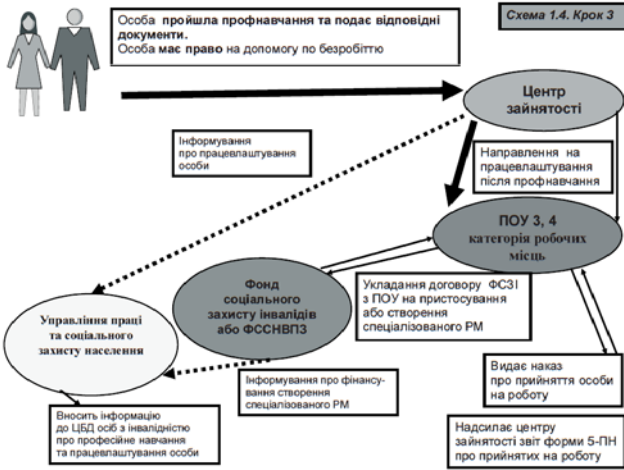

Рис. 15.6 Модель працевлаштування осіб з інвалідністю низького рівня реабілітації (автор – Маршавін Д.Ю.) [5, С.182-183]

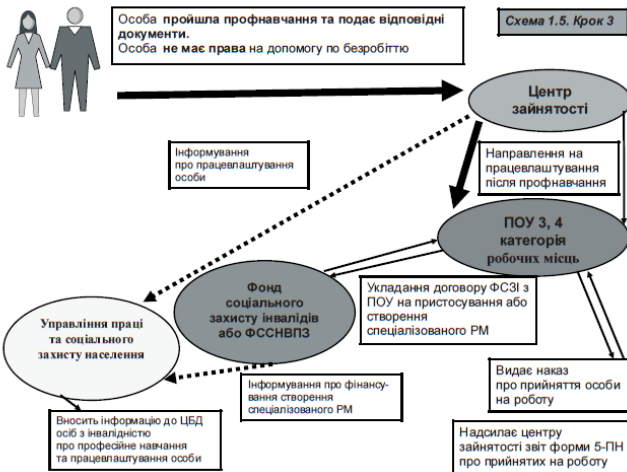
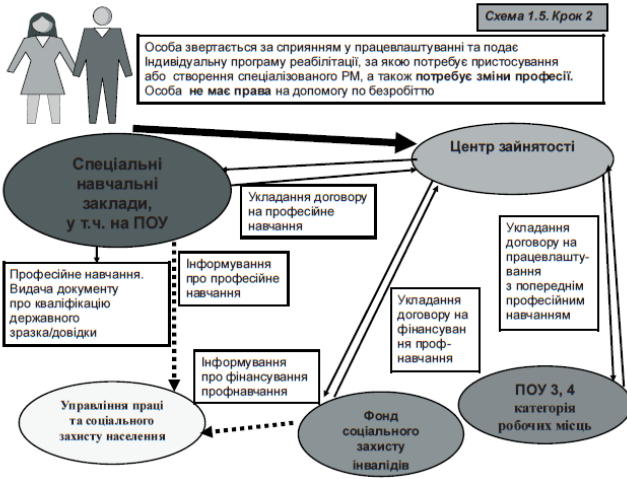

Рис. 15.7 Модель працевлаштування осіб з інвалідністю низького рівня реабілітації (автор – Маршавін Д.Ю.) [5, С.184-185]

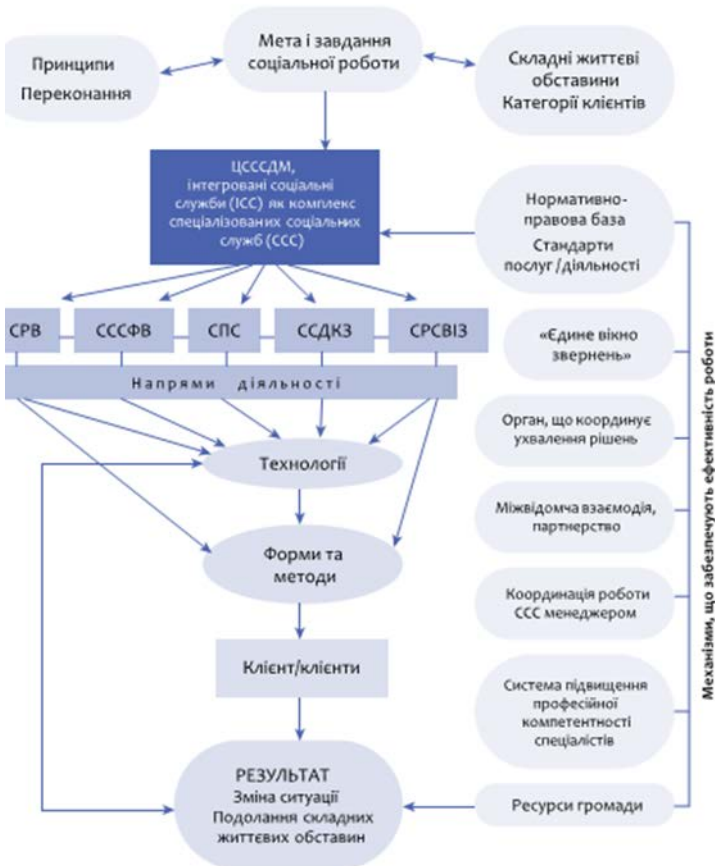

Рис. 16 Функціонально-змістова модель роботи інтегрованих соціальних служб [8, С.72]

Рис. 17 Модель інтегрованої партнерської взаємодії (на рівні міста) [8, С.99]

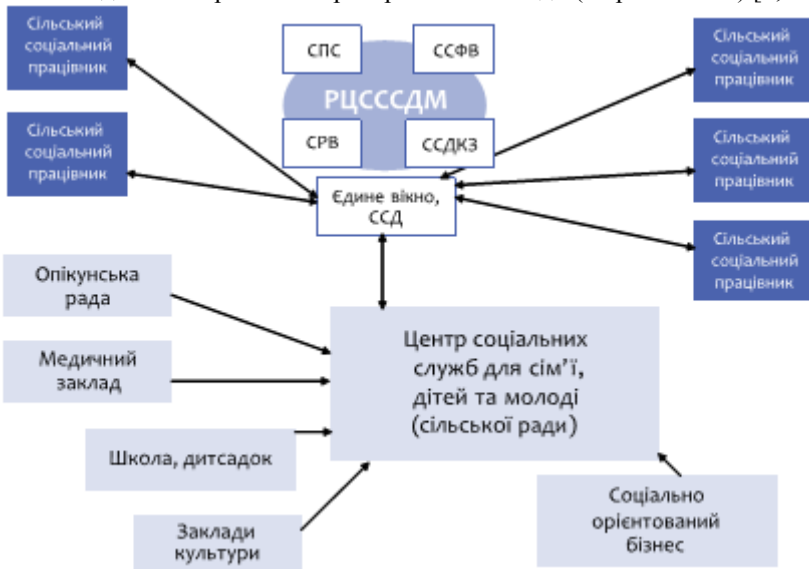

Рис. 18 Модель інтегрованої партнерської взаємодії (на рівні району) [8, С.99]

Рис. 19 Модель оцінки потреб дитини та її сім'ї [8, С.125]

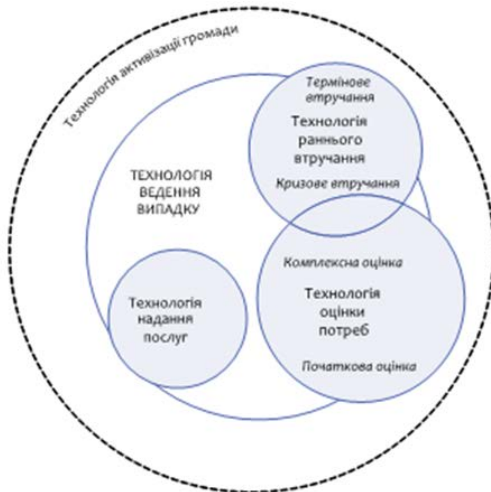

Рис. 20 Ведення випадку як інтегрована технологія [8, С.131]

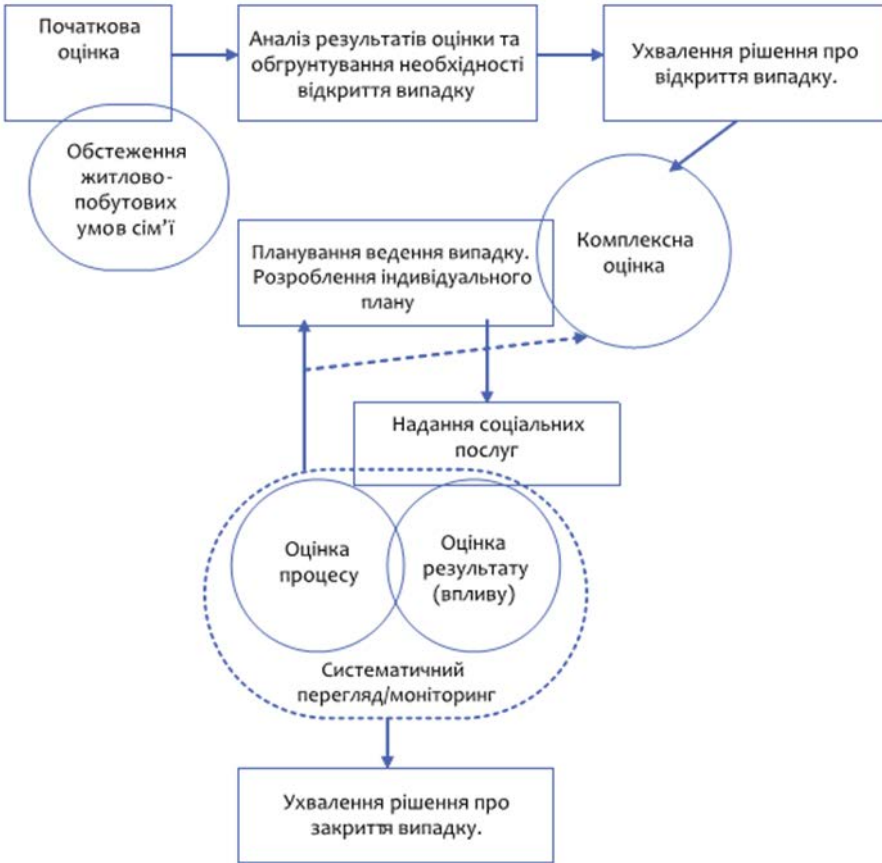

Рис. 21 Етапи технології ведення випадку [8, С.162]

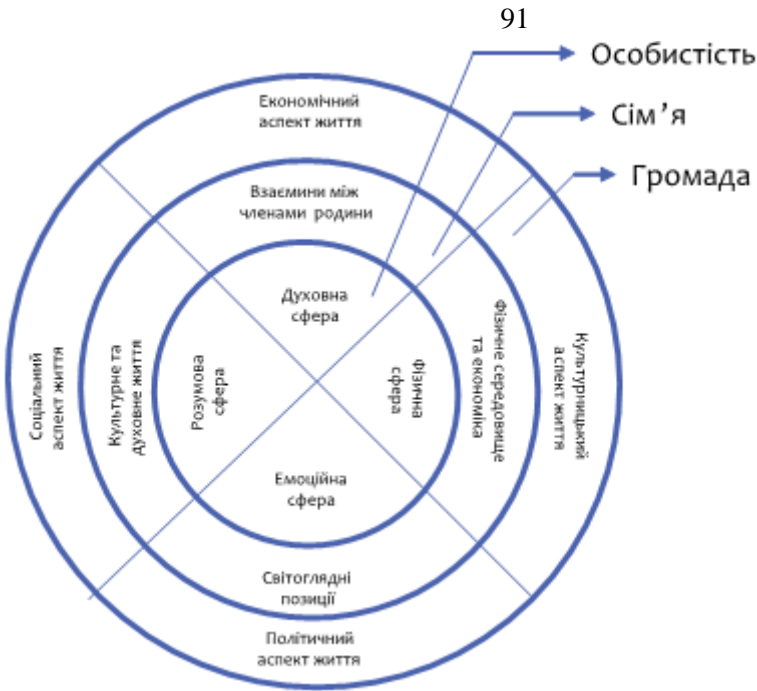

Рис. 22 Секторальна модель громади (за Джуді та Майклом Боп) [8, С.173]

Механізм взаємодії медичних закладів та ЦСССДМ з метою раннього виявлення

Рис. 23 Механізм взаємодії медичних закладів та ЦСССДМ із метою виявлення клієнтів, які потребують допомоги та соціальної підтримки [8, С.216]

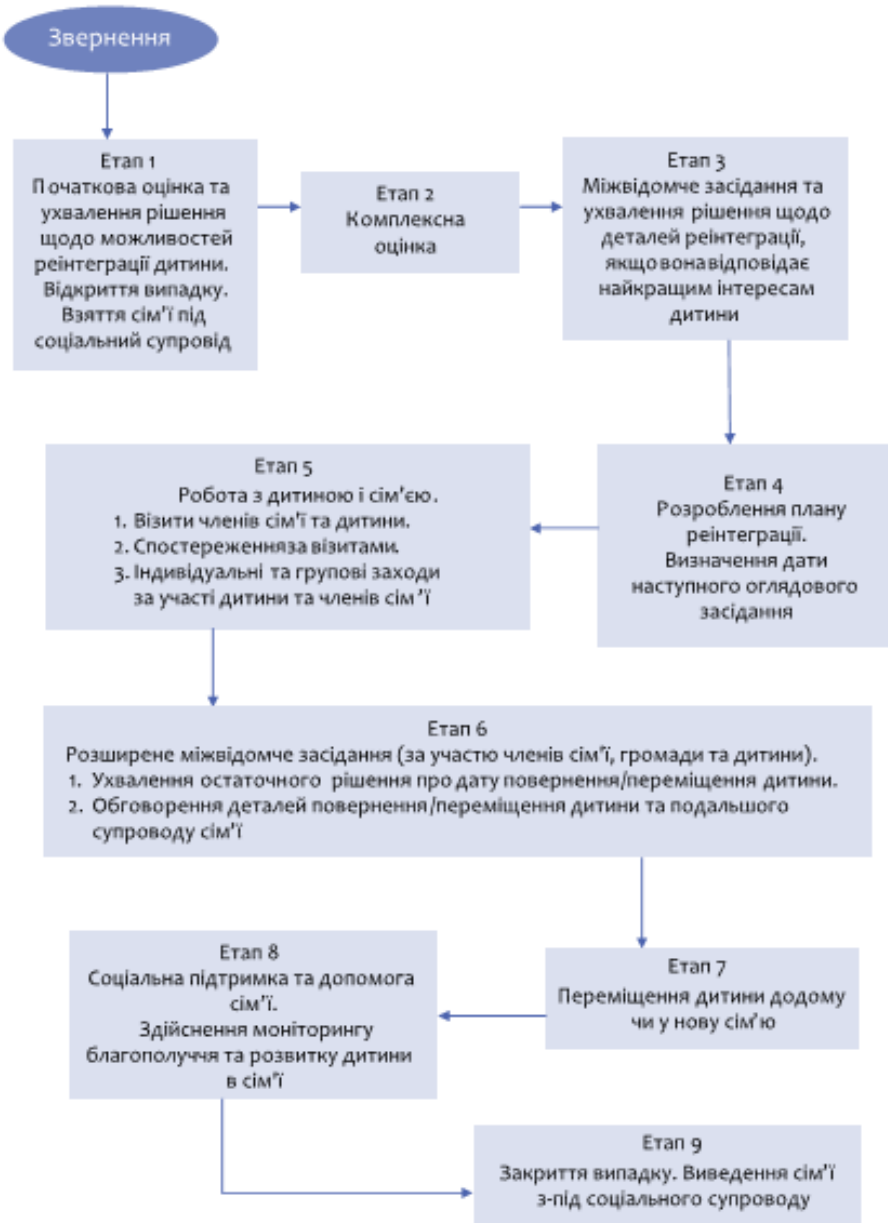

Рис. 24 Алгоритм здійснення реінтеграції вихованця інтернатного закладу у сімейне середовище [8, С.266].

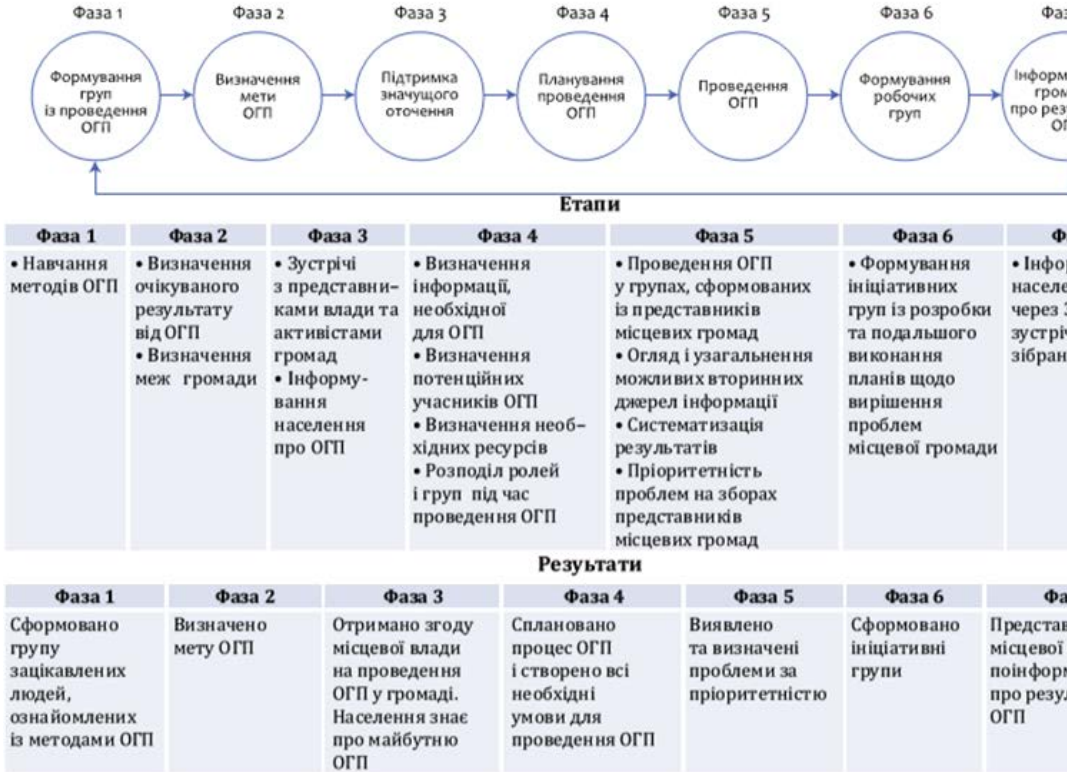

Рис. 25 Фази проведення оцінки громадою своїх потреб (ОГП) [8]

